ANUL X No. 2962 — Ediţia de seară — DUMINICA 5 OCTOMBRE 1897

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Redacţia PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).
Director politic : ALEX. V. BELDIMANŬ
Administraţia PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

Mine de aur în Romînia

Şase paginĭ
la fie-care ediţie

O CONCLUZIUNE

Vizita de la Pesta, reîmputernicirea propagandeĭ în chestia naţională precum şi reaprinderea războiuluĭ peste munţĭ aŭ pus din noŭ în discuţiune, atît raporturile noastre cu Ungaria cît şi situaţiunea cabinetuluĭ Sturdza în Romînia.

De la început trebue să atragem băgarea de seamă a publiculuĭ asupra unuĭ fenomen care, unora, s'ar părea că e ciudat : Presa maghiară, însăşĭ presa cea maĭ şovinistă, declară că e foarte mulţumită cu ministerul Sturdza, ceva maĭ mult, această presă declară că : *relaţiunile Ungarieĭ cu Romînia s'aŭ îmbunătăţit numaĭ de cînd aŭ căzut conservatoriĭ şi a venit actualul minister.*

Am spus că un asemenea limbagiŭ este destinat să surprindă publicul cel mare, care ştie cum că D. Sturdza a fost şeful agitaţiuneĭ în chestia naţională. Acest public observă nedomirit : «In timpul opoziţiuneĭ d. Sturdza era marele agitator naţionalist, d-sa aţîţa pe Romînĭ în contra Ungurilor, d-sa declara că Ungurul este pentru neamul nostru cu mult maĭ periculos de cît Rusul. Pe de altă parte conservatoriĭ aŭ fost în tot-d'a-una trataţĭ de către d. Sturdza ca nişte vînduţĭ Maghiarilor, conservatoriĭ aŭ fost acuzaţĭ că voesc să distrugă partidul naţional din Ardeal şi tot conservatoriĭ aŭ fost învinuiţĭ că vor să trimeaţă pe regele la Pesta. Eĭ bine, cum se face astăzĭ ca Unguriĭ să prefere pe d. Sturdza conservatorilor ?»

Nedomirirea publiculuĭ este legitimă, fiind-că foarte cu greŭ îşĭ poate închipui o conştiinţă cinstită că d. Sturdza, de-alungul întregeĭ desfăşurărĭ a chestieĭ naţionale, n'a fost de cît un actor vulgar, caracterizat prin accente patetice de barieră şi printr'o însemnată lipsă de convingere.

D. Sturdza a ţinut să aibă în mînă chestia naţională tocmaĭ pentru a fi plăcut Ungurilor. D-sa concentrînd toată acţiunea naţionalistă în cabinetul săŭ, d-sa acaparînd Liga numaĭ pentru sine şi pentru creaturile sale, n'avea altă ţintă de cît să fie stăpînul absolut al mişcăreĭ.

Ţinînd mişcarea în mînă, d. Sturdza putea spune Ungurilor : «Mişcarea naţionalistă îmĭ aparţine, eŭ sînt arbitrul în această mişcare, Eŭ în opoziţie, agitaţia va creşte şi va lua proporţiĭ uriaşe ; eŭ la putere, mişcarea poate înceta ca prin farmec. Prin urmare alegeţĭ.»

Evident că Unguriĭ preferă să aibă pe d. Sturdza la putere pentru ca mişcarea să înceteze dincolo, şi iată pentru ce Unguriĭ declară că «raporturile dintre Romînia şi Ungaria s'aŭ îmbunătăţit de cînd d. Sturdza e la cîrmă.»

Dar d. Sturdza,— pentru a fi încă şi maĭ sigur pe acţiunea sa, — s'a încercat să pue stăpînire nu numaĭ pe mişcare în mod moral, dar încă şi individual, pe şefiĭ mişcăreĭ. Aşa se explică pentru ce, în urma procesuluĭ Memoranduluĭ, d-nu Sturdza a sfătuit pe osîndiţĭ, în special pe d-niĭ Raţiu, Lucacĭ, Coroianu etc., să refuze a intra în temniţă, să se refugieze la Bucureştĭ şi aci să primească cîte o pensiune de la partidul liberal.

Dacă ar fi izbutit, d. Sturdza ar fi realizat o lovitură meschină, mîrşavă dar dibace. Dacă mariĭ luptătorĭ de dincolo n'ar fi fost oamenĭ cu inteligenţă luminată şi cu inima sus, atuncĭ de sigur că mişcarea naţională dimpreună cu fruntaşiĭ ardelenĭ ar fi devenit o jucărie în mîna şefuluĭ liberalilor. D. Sturdza i'ar fi ţinut pe toţĭ de păr, i'ar fi aţîţat şi paralizat după voe, şi atuncĭ, cu drept cuvînt, ar fi putut spune Maghiarilor : «Mişcarea naţională sînt eŭ !»

Dar aşa cum este situaţiunea astăzĭ: care este concluziunea tuturor celor petrecute ?

Iată aceea ce vom cerceta în numărul viitor.

Const. C. Bacalbaşa

SATIRA POLITICA

Dipandansu

Iar a eşit la maidan *Dipandansul* luĭ Georges Emanuel.

De cînd cu decoraţia luĭ Ieszenszky, comtul Miţiţa iar a simţit nevoie de serviciile gazeteĭ cu Cinematograf, căcĭ pentru străinătate, ziarul Cariloanelor este cum ar fi ţaţa Frosa pentru holteĭ.

Nicĭ una nicĭ două, *Dipandansul* a luat apărarea guvernuluĭ şi în această murdară dar *delicată* chestie, susţinînd, nu numaĭ că Ieszensky n'a fost decorat, dar că nicĭ nu există. Ieszenszky, n'ar fi decît o creaţiune a imaginaţiuneĭ ziarelor de scandal nedemne să se atingă de fondurile secrete ale Statuluĭ.

In urma acestuĭ articol, d. Alexandru Emanuel Lahovary poate fi sigur pe postul de la Roma cel puţin încă pe un semestru.

Vex

Alex. Toman

(Actualitate)

Noul ministru de justiţie al Grecieĭ este de origine germană. E un advocat foarte cu vază din Sira. In Cameră a spus odată că deplînge decăderea comerţuluĭ din Sira. Delyanis 'ĭ-a răspuns că-ĭ pare răŭ că nu poate şterge cu batista sa lacrămile sale. La aceasta Toman răspunse cu o vorbă devenită populară : „O sută de batiste n'ar ajunge pentru a şterge lăcrămile ce se varsă acum din pricina stăreĭ financiare de deplîns în care am ajuns numaĭ prin vina luĭ Delyanis".

Tograf

Dr. Lueger la Iaşĭ

Consiliul comunal, saŭ administraţia comunală a Iaşilor n'a avut o idee tocmaĭ genială cînd s'a hotărît să invite pe d-rul Lueger la Iaşĭ.

D-rul Lueger este primarul Vieneĭ, dar nu înţelegem ce raport poate fi între inaugurarea unuĭ abatoriŭ şi invitarea primarilor din ţările străine orĭ măcar din capitalele ţărilor învecinate.

Afară de aceasta, dacă se invită d-rul Lueger de ce nu s'ar invita şi primarul Pesteĭ? Orĭ vizita primaruluĭ Pesteĭ la Iaşĭ şi tocmaĭ în aceste momente nu este de loc potrivită.

Dacă, pe de altă parte, primăria de Iaşĭ voeşte tocmaĭ să facă o manifestaţiune anti-maghiară invitînd pe primarul Vieneĭ fără să invite şi pe primarul Pesteĭ, iarăşĭ vom spune că aceasta nu intră în căderile lumeĭ oficiale, care trebue să se ferească fie pentru a demonstra pentru Ungarĭ fie contra Ungurilor.

La noĭ în ţară nu există independenţa Comunelor pentru ca manifestaţiile lor să însemneze numaĭ o demonstraţie a opiniuniĭ publice ; orĭ-ce acţiune a lor este considerată, cu drept cuvînt, ca fiind inspirată, cel puţin ca fiind autorizată de guvern.

In sfîrşit, or cum s'ar pune chestia, invitarea primaruluĭ Vieneĭ nu este la locul eĭ, atît pentru că împrejurarea nu este potrivită cît şi pentru că în momentele de faţă nicĭ un motiv de dragoste nu ne leagă cu monarchia vecină.

Dragoş.

Albaneziĭ şi politica noastră

Toţĭ aceia carĭ s'aŭ ocupat cu chestia Macedonieĭ, 'şĭ'aŭ putut da seama, că Romîniĭ de acolo nu pot să găsească sprijin de cît la Albanezĭ. O alianţă între Romînĭ şi Albanezĭ este singura care poate să pue o stavilă puternică Slavilor şi să-ĭ împedice de a se întinde asupra întregeĭ Peninsule Balcanice.

Această idee a fost susţinută de mulţĭ şi chiar căpeteniile Albanezilor 'şĭ'aŭ dat seama că Albania şi Macedonia trebuie să formeze un singur stat în centrul popoarelor slave.

In acest sens aŭ făcut propagandă şi şefiĭ Albanezilor din Romînia. De acea în Bucureştĭ s'a stabilit centrul luptătorilor albanezĭ, aci se scoate ziarul „Skipetara" în limba albaneză, aci e şi o şcoală Albaneză în care vin de învaţă fiiĭ Albanezilor din ţara lor.

Dar toate aceste sforţărĭ ale conducătorilor albanezĭ şi ale patrioţilor romînĭ, s'aŭ izbit de politica nefastă pentru neamul romînesc, a luĭ Apostol Mărgărit. Şi politica acestuia e sprijinită de oamenĭ puternicĭ aci.

Guvernele noastre, instigate de Mărgărit, nu numaĭ că nu aŭ dat nicĭ un sprijin luptătorilor albanezĭ, dar din potrivă, a permis să li se pue toate piedicile.

Şi piedicile acestea nu i-ar fi descurajat, dacă ele nu puneaŭ în primejdie interesele superioare ale Albanezilor.

Starea de inferioritate în care am rămas noĭ în Macedonia, faţă de Grecĭ, Bulgarĭ şi Sîrbĭ, a convins pe Albanezĭ, că e rea şi nepatriotică politica pe care o fac guvernele noastre în Macedonia şi de la o asemenea politică, eĭ nu aveaŭ nimic de aşteptat.

De aceea, azĭ Albaneziĭ lasă la o parte pe Romînĭ, eĭ nu vor voi să se maĭ sprijine pe noĭ şi îşĭ îndreaptă privirile către Sîrbĭ. Se spune chiar, că un pact a fost încheiat între şefiĭ Albanezilor şi guvernul sîrbesc.

Fără îndoială, perderea simpatiilor Albanezilor, este o lovitură grozavă pentru noĭ, pentru cauza fraţilor noştriĭ din Macedonia.

Şi acesta este iarăşĭ unul din multele rezultate rele, pe care le-a dat atot-puternicia luĭ Mărgărit în Macedonia

I. C. B.

Mine de aur în Romînia

Ce zgomot s'a făcut în contra legeĭ minelor ! Va aduceţĭ aminte că chiar un om pretins special a afirmat că nu sînt şi nu pot fi mine în ţara romînească.

De atuncĭ se descoperă continuu tot felul de minerale. Cărbunĭ în cantităţĭ marĭ, etc.

Dar ce e maĭ important şi lucru la care nu se aştepta nimenĭ, avem în ţară şi mine de aur.

Ar fi decĭ timpul ca să se ia măsurĭ pentru a se înlesni exploatarea minelor. E o crimă să se pue piedicĭ exploatăreĭ acesteĭ importante surse de înavuţire pentru ţară.

In asemenea chestiunĭ, politica de partid nu trebue să joace nicĭ un rol.

Minele de la Gemenea

Aşa s'a descoperit spălăturĭ de nisipurĭ aurifere lîngă satul Gemenea din judeţul Dîmboviţa.

După cercetările făcute, s'a constatat—şi aceasta e de o mare importanţă — că aceste spălăturĭ de nisip conţin 12 grame de aur la un metru cub de nisip. Aceasta însemnează că pe un metru cub s'ar putea lua 36 de leĭ, fiind socotit a 3 leĭ gramul de aur extras.

Producţia e foarte bogată, căcĭ în alte ţărĭ, nu se poate obţine de cît maximum 8 grame de aur la metru cub de nisip.

Este o chestie numaĭ, anume, dacă instalaţiunile necesare şi cheltuelile de exploatare nu vor fi prea marĭ, ast-fel ca producţia să nu le poată suporta.

Acum se fac cercetărĭ pentru ca să se vadă pe ce întindere se prelungesc aceste mine şi ce pot să producă.

Pe valea luĭ Stan

Pe valea luĭ Stan, tributară Lotruluĭ, se află minereurĭ aurifere în stîncă.

Pînă acum nu s'a determinat însă producţia, aşa că nu se ştie dacă se pot face cheltuelĭ pentru exploatare.

Afară de aceasta, aci trebuesc şi alte cheltuelĭ, de carĭ nu e nevoe la Gemenea. Trebuesc oamenĭ specialĭ carĭ să sfărame minereurile.

Studiile

La direcţia minelor din ministerul domeniilor se fac studiĭ şi cercetărĭ pentru a se obţine date pozitive asupra acestor mine de aur.

Oameniĭ specialĭ cred că producţiunea va fi destul de bogată în ambele părţĭ, ast-fel că va putea suporta cheltuelile de exploatare.

Chestia este că nimenĭ nu poate să'şĭ risce capitalul în exploatărĭ miniere la noĭ, de oare-ce încă nu e nicĭ o siguranţă pentru capitaliştĭ.

Rep.

Drame la sate

Zidul pe care clasele dirigente ale ţăreĭ aŭ ştiut să-l ridice între lumea oraşelor şi cea a satelor face ca, din ce în ce maĭ mult, viaţa covîrşitoareĭ majorităţĭ a naţiuneĭ romîneştĭ să apară înconjurată de cele maĭ neliniştitoare mistere.

Sînt maĭ multe săptămînĭ de cînd din numeroase sate ale judeţuluĭ Constanţa soseşte ştirea că locuitoriĭ daŭ foc, uniĭ altora, caselor lor.

Nu odată, ci de treĭ-patru orĭ s'aŭ repetat ştirile aceste şi nicĭ pînă azĭ un cuvînt de explicare nu s'a adăugat dramaticuluĭ fapt.

Ce a putut învrăjbi în chip aşa de violent comunităţile acele de ţăranĭ săracĭ, în cît să recurgă la foc şi să'şĭ distrugă uniĭ altora calicele lor colibe ?

Asemenea tăcute drame se înregistrează ca pure fapte diverse, nevrednice de preocuparea guvernanţilor ţăreĭ.

Nimic nu trebuie să ne intereseze din traiul lumeĭ de la sate ; trebuie să fim tot maĭ străinĭ de toate manifestaţiunile acesteĭ lumĭ — şi cînd vom vedea lumina incendiilor de soiul celor de la Constanţa, saŭ vom auzi detunăturile armelor, înăbuşind urletele de revoltă, să rămînem aiuriţĭ şi să nu pătrundem nicĭ odată misterele acelor izolate şi atît de necăjite existenţe.

Saturn

Panorama primărieĭ

Ne asociăm şi noĭ cu *Epoca*, care protestă în potriva autorizăreĭ date uneĭ panorame spre a construi o baracă lîngă primăria Capitaleĭ pe bulevardul Colţeĭ.

Actuala administraţie care n'a găsit pînă astăzĭ nicĭ un moment şi nicĭ un prilej spre a înfrumuseţa oraşul a socotit că e nemerit să autorizeze construcţia uneĭ barace de lemn chiar în centrul Capitaleĭ, chiar în acea regiune unde Regulamentul primărieĭ interzice construcţiile din lemn.

Pe lîngă că se calcă Regulamentul, pe lîngă că această baracă va fi un pericol permanent pentru vecinĭ, dar o asemenea construcţie va fi foarte neestetică şi nu e de loc bine venită pe un bulevard.

Dacă administraţia comunală nu ştie a înfrumuseţa oraşul, cel puţin să-l lase aşa cum e.

Stop.

Dr. Carmen Sylva

Se face oare-care zgomot—în special de presa maghiară—în jurul diplomeĭ de doctor în filozofie pe care Universitatea din Budapesta a oferit'o Carmen Sylveĭ—reginel Romînieĭ.

O telegramă anunţă fericitul eveniment că împăratul Frantz-Ioseph a şi dat înalta-ĭ încuviinţare pentru predarea aceleĭ diplome.

Dacă la Pesta se comite ineptia de a se exploata şi acest fapt—nimenĭ nu poate opri, de sigur, grandomania furioasă a şoviniştilor maghiarĭ.

Ceea ce trebuie să constatăm e că diploma s'a acordat maĭ mult „regineĭ Romînieĭ" — căcĭ dacă e vorba că Universitatea din Pesta a voit să acorde o distincţiune scriitoareĭ Carmen Sylva, ocazia se prezentase de mult !

Aşa cum a prezentat azĭ diploma Universitatea din Pesta, a dovedit că pînă şi în acordarea uneĭ distincţiunĭ în sfera celeĭ maĭ generale şi maĭ înălţătoare manifestaţiunĭ intelectuale e condusă de mobile şoviniste — şi dacă regina Romînieĭ nu poate refuza distincţia, scriitoarea Carmen Sylva nu va putea face de cît triste reflexiĭ asupra spirituluĭ care animă cel maĭ cult corp al Ungarieĭ !

Ad.

D-rul Lueger

Nu se poate să fie cine-va la Viena fără ca să audă vorbindu-se în fie-care circiumă de „frumosul Lueger" (Der schöne Lueger). Arare-orĭ s'a văzut un om, care să fie înzestrat de natură cu maĭ multe calităţĭ pentru spinoasa meserie de agitator, de cît Lueger. De un exterior frumos, cu o cultură destul de însemnată, cu un dar de a vorbi — maĭ ales în dialectul popular — cum arare orĭ s'a maĭ văzut la un altul,— Lueger este răsfăţatul femeilor şi idealul bărbaţilor din Viena.

Cînd a fost ales pentru prima dată primar, împăratul nu l'a aprobat. Acelaş lucru s'a repetat la a doua şi a treia alegere. In sfîrşit, Lueger a renunţat pentru moment la primărie, pentru ca după un răstimp să fie ales primar în mijlocul unuĭ entuziasm nebun.

Lueger are marĭ merite în cestiunea naţională romînească. Maĭ în toate cuvîntările sale, el pomeneşte despre Romîniĭ din Ungaria, şi asigură ast-fel acestora întinse simpatiĭ.

A ajuns acum la ordinea zileĭ în Romînia.

Inst.

A se vedea în corpul ziaruluĭ interesante amănunte asupra schimbăreĭ combustibiluluĭ la C. F. R.

Cenzura guvernamentală

La Ploeştĭ se inaugurează Duminică, 12 Octombrie, monumentul Vînătorilor — omagiŭ memorieĭ eroilor căzuţĭ în 77 pe cîmpul de luptă.

S'a crezut de cuviinţă să participe şi regele la solemnitatea inaugurăreĭ—de şi iniţiatoriĭ şi executoriĭ monumentuluĭ sînt cetăţeniĭ ploeştenĭ.

Ploeştiul, graţie republicanismuluĭ săŭ a fost sistematic boicotat de rege, care a mers pînă într'a construi o curbă ferată pe la Buda, numaĭ ca să nu atingă Ploeştiul în trecerea la Sinaia.

Iată însă că împrejurările mînă pe rege la Ploeştĭ.

Eĭ bine, numaĭ de cît s'a manifestat şi cu acest prilej ostilitatea faţă de liberalismul, caracteristic acestuĭ oraş.

Diverşĭ iniţiatorĭ aĭ monumentuluĭ Vînătorilor aveaŭ să ţină cuvîntărĭ—şi de sigur aveaŭ să accentueze faptul că independenţa ţăreĭ e opera eroilor, a căror amintire o consacră monumentul.

Istoria oficială se scrie însă de lacheĭ şi de aceea am văzut numaĭ de cît cererea guvernuluĭ către primăria de Ploeştĭ, ca ceĭ ce vor să vorbească la inaugurare să-şĭ trimeată cuvîntările pentru a fi cenzurate în cabinetele miniştrilor !

E trist ca un regim liberal să exercite o asemenea josnică presiune asupra conştiinţelor — şi e o ironie prea amară ca presiunea să se exercite asupra conştiinţelor cetăţenilor ploeştenĭ tocmaĭ de regimul care a considerat tot-d'auna Ploeştiul ca cetatea inexpugnabilă a liberalizmuluĭ.

Să sperăm că ploeşteniĭ vor şti să respingă încercările de cenzură ale guvernanţilor.

Silex.

TEMNIŢELE NOASTRE

VACAREŞTI

—Inchisoare de corecţie şi preventivă—

Văcăreştĭ ?...

Cîţĭ oamenĭ nu sînt aruncaţĭ sub apăsarea dispreţuluĭ public, şi cîţĭ nu gem de groază la gîndul că mîine, saŭ altă dată, îşĭ vor strămuta domiciliul la Văcăreştĭ !...

Acolo, între zidurile înalte, în năuntrul celulelor chinuitoare şi sub domnia legilor—lipsiţĭ de libertate—locuesc oamenĭ.

Acolo, cetitorule, sînt victime, călăĭ, bestiĭ şi mizerabilĭ.

In primul rînd vin inspectoriĭ de buzunare, carĭ încep de la vîrsta de 12 anĭ în sus,—apoĭ urmează treptat : spărgătoriĭ, hoţiĭ de caĭ, tîlhariĭ, delapidatoriĭ, siluitoriĭ şi la urmă vin criminaliĭ ordinarĭ.

Şi toţĭ aceştia, cititorule, trăesc în comun, duc viaţa lor de condamnaţĭ împreună,—şi tot acolo plănuesc eĭ viitoarele fapte, pentru ca în urmă să se întilnească iarăşĭ între zidurile Văcăreştilor.

Influenţa mediuluĭ e bine stabilită.

Se ştie că, asupra individuluĭ mediul determină apucăturile luĭ în societate.

Işĭ poate orĭ cine închipui cît de periculos şi nefast pentru societate, este a ţine închişĭ la un loc pe copiĭ de 12 anĭ, împreună cu cele-l'alte categoriĭ de condamnaţĭ şi cu criminaliĭ ordinarĭ.

Aceasta e o chestie de o însemnătate fără seamăn. E de dorit, ca ceĭ în drept, să ia măsurile cuvenite pentru îndreptarea unuĭ răŭ ce-ar putea fi fatal. Cu toată lipsa de mijloace şi, cu toate că, personalul exterior al penitenciarelor noastre— afară de cîte-va excepţiunĭ — în cea maĭ mare parte, nu întruneşte condiţiunile dorite, totuşĭ, încă s'ar putea face ceva de seamă.

Şi acestea ar trebui făcute cît maĭ curînd, ca mîine cînd vor fi siliţĭ ceĭ în drept s'o facă, să nu fie prea tîrziŭ !

Văcăreştiĭ este clădit pe dealul cu acelaşĭ nume. Cum treci podul de peste Dîmboviţa, la punctul numit Vitan, turlele bisericeĭ din năuntrul închisoreĭ se zăresc ameninţătoare. De aci în zece minute, ajungĭ la poarta penitenciaruluĭ, unde staŭ două santinele de pază şi unde se maĭ află şi un gardian care hotărăşte dacă poţĭ intra saŭ nu în interior.

*

Cum aĭ pătruns în temniţă, primul lucru ce'ţĭ izbeşte privirile e localul închisoreĭ.

Şirurĭ lungĭ şi nesfîrşite de ziduri, cu cîte două etaje, formează localul. La dreapta porţeĭ, cum intri, se află atelierul de cartonat. Acest atelier e înzestrat cu maşinele şi aparatele cele maĭ noĭ, carĭ se întrebuinţează la cartonarea registrelor necesare tutulor autorităţilor din ţară. Atelierul face progrese zilnice aducînd şi un frumos venit statuluĭ pe fie-care an.

In el lucrează zilnic de la 70 pînă la 90 arestaţĭ.

La Văcăreştĭ se maĭ află încă două ateliere, unul de croitorie şi altul de rogojinărie, unde se confecţionează hainele tuturor arestaţilor din ţară precum şi rogojinele necesare celor-l'alte închisorĭ. Toate aceste ateliere sînt conduse de un comptabil, d-nul N. Scordilli un funcţionar model, care îşĭ cunoaşte în perfecţie misiunea ce i s'a încredinţat.

*

In faţa atelieruluĭ, pe mîna dreaptă, se află a doua poartă, deasupra căreia este cabinetul directoruluĭ, cancelaria, comptabilitatea şi grefa.

Intrînd pe poarta a doua, te aflĭ în curtea unde sînt situate celulele arestaţilor. Intregul eĭ coprins e transformat într'o grădină admirabilă. Formele rondelor şi ale cărărilor pline de gust, dă un aspect seducător. Cercurile de florĭ, presurate peste tot locul, răspîndesc un miros îmbătător, mirosul închiziţieĭ şi al doruluĭ de libertate.

Spre seară aleele acesteĭ grădinĭ sînt bătătorite de arestaţiĭ: Sutzu, locot. Filostrat, căpitan Cristescu, Julian, etc. etc. Aceştĭ arestaţĭ fac parte din închişiĭ eliteĭ şi locuesc într'o secţiune aparte numită „secţiunea nobililor".

Tot în curtea a doua se află celulele arestaţilor, spitalul, dormitoarele, secţiunea minorilor şi secţiunea femeilor.

Populaţia Văcăreştilor variază între 550 arestaţĭ şi 700, iar cîte odată trece şi peste această ţifră.

In mijlocul penitenciaruluĭ se află o monumentală biserică zidită la anul 1719 de către Nicolae Vodă Mavrocordat.

In acele timpurĭ această biserică servea de monăstire unde slujeaŭ călugăriĭ grecĭ.

Tot în interiorul penitenciaruluĭ se află şi mormîntul Voevoduluĭ Mavrocordat.

*

In Văcăreştĭ, într'una din zile, mĭ-a atras atenţiunea un caz ciudat. Stam în cancelaria penitenciaruluĭ şi prin geam priveam în curte la arestaţiĭ carĭ circu-

lăŭ. Unul din eĭ, sta jos, în faţă bisericeĭ şi se uĭta la soare.

Curiozitatea m'a îndemnat să mă scobor la el. Era un bătrîn.

— Ce facĭ aicĭ? l'am întrebat.

— Ce să fac! Mă uĭt la soare, domnule, căcĭ numaĭ el săracu', mă maĭ încălzeşte azĭ.

Din vorbele bătrînuluĭ şi privirile luĭ blînde, nevinovate, am simţit un îmbold ascuns şi tainic de a'l cerceta, de a afla totul.

— De ce eştĭ închis?

. . . .

Peste un sfert de oră aflasem totul. Bătrînul erea prevenit. Sta în Văcăreştĭ de şease lunĭ spre a fi judecat, însă, ziua înfăţişăreĭ nu maĭ sosea. Şi crima pentru care erea acuzat e monstruoasă în felul eĭ: furase o baniţă de porumb din pătulul boeruluĭ, pentru că foamea îĭ luase minţile, îĭ mureaŭ copiĭ de foame. Pentru o baniţă de porumb care face 2—3 leĭ, ciocoiul l'a dat în judecată. Justiţia l'a închis preventiv. Şi... cine ştie dacă şi acuma n'o fi aşteptînd, tot între zidurile Văcăreştilor, să sosească ziua judecăţeĭ.

Ce oamenĭ! Ce societate! Ce moravurĭ!

*

De alt-fel curăţenia şi perfecta întreţinere, ce am observat la Văcăreştĭ sînt izbitoare.

O ordine fără seamăn şi o disciplină cuviincioasă domneşte în întregul penitenciar. Asemenea şi buna întreţinere a arestaţilor nu lasă nimic de dorit.

Toate acestea se datoresc directoruluĭ d-luĭ I. Donescu, căruia nu-ĭ lipseşte nicĭ cultura, nicĭ experienţa şi nicĭ bunavoinţă.

D-sa a făcut din Văcăreştĭ o temniţă care, întru cît priveşte ordinea, poate rivaliza cu orĭ care închisoare europeană.

O notă bună şi grefieruluĭ Popescu care după cum am aflat, duce greul serviciuluĭ.

Cînd am eşit pe poarta temniţeĭ respirînd aerul curat şi liber de afară, am înţeles pe deplin minciuna omuluĭ şi mizeriile acesteĭ lumĭ haine.

C. Sandu

IMPRESIUNI şi PALAVRE

Münchenul

On revient toujours à ses premiers amours zice proverbul francez şi eŭ m'aş fi crezut un mare vinovat faţă de oraşul meŭ favorit, dacă aşĭ fi trecut pe lîngă München, fără să mă opresc o zi, două şi să iaŭ în şir berăriile luĭ monumentale.

Cînd am trecut însă ningea şi zăpada m'a înfricoşat şi am trecut înainte. La întoarcere însă, viscolul trecuse, ca un vis urît, şi oraşul bereĭ se înfăţişa sub aspectul luĭ obişnuit, învelit în negură.

Şi cum de altmintrelea să nu te oprieştĭ aicĭ, cînd în plicticoasa Germanie, oraşul acesta e ca oază în mijlocul steril al deşertuluĭ. Pe stradă chipurile nu maĭ sînt nemţeştĭ, femeile sînt gentile şi drăguţe; dacă aşĭ putea face o asemănare, aşĭ spune că Münchenul e cel maĭ francez din oraşele germane. Ceea ce însă este caracteristica acestuĭ oraş, e această viaţă uşoară, care curge de la sine. Mecanizmul funcţionează perfect. Nimenĭ nu te jeneaza şi tu nu jenezĭ pe nimenĭ. Uite-te pe stradă. E o mare afluenţă: trăsurĭ, pietonĭ, tramvaie, omnibuzurĭ, bicicliştĭ. Toţĭ ştiŭ să se strecoare fără de zgomot, fără discuţie şi fără ceartă. Poliţia este pretutindenĭ. Ea însă nu intervine nicĭ odată de oare-ce nu are pentru ce; totul se regulează de la sine, ca într'o complicată dar bine organizată maşinărie. Acelaşĭ lucru în cafenele de-o pildă. Serviciul e făcut de femeĭ maĭ toate nostime şi curăţele. In altă ţară asta ar fi un motiv de permanent scandal. Muşteriiĭ 'şi-ar permite glume şi gesturĭ obscene carĭ ar goni clientela serioasă. Aicĭ totul se petrece în ordin, fără a te crede însă la monastire. Fetele sînt amabile cu muşteriiĭ, primesc glumele cu alte glume, dar e o margine în toate şi totul se petrece conform buneĭ cuviinţĭ. Ceea ce impresionează într'un birt de exemplu, este iarăşĭ această funcţionare a mecanizmuluĭ fără să scîrţie. E un public numeros care mănîncă în restaurante şi foarte variat, de la birjaruĭ a căruĭ trăsură îl aşteaptă afară, pînă la înaltul funcţionar. Eĭ bine, nu se aude nicĭ o protestare din partea clienţilor; cearta dintre chelnerĭ, înjurăturile stăpînuluĭ, carĭ se aud de la bucătărie. Se servesc miĭ de oamenĭ pe zi şi într'un restaurant münchenez e tot atîta ordine ca şi cînd s'ar fi servit zece două-zecĭ.

Femeea aicĭ este iarăşĭ o particularitate. Müncheneza, fără a fi frumoasă, e drăguţă şi graţioasă, ceea ce pentru o nemţoaică este o calitate rară. Ea a luat în multe profesiunĭ locul bărbatuluĭ şi îl îndeplineşte foarte bine şi pentru mulţumirea tutulora.

Şi apoĭ de ce n'ar fi ea ca şi berea! De aicĭ zilnic pornesc trenurĭ întregĭ ca să adape cu berea bavareză o întreagă lume şi cine pleacă din München, întîiul lucru care îl regretă nu e berea, berea brună şi uşoară care lunecă pe gît, care de ce o beĭ îţĭ vine maĭ mult să o beĭ!.

Un alt lucru maĭ atrage călătoriile spre oraşul acesta—este arta. Despre aceasta însă voĭ vorbi mîine.

Chiţibuş

CRONICA

Accidentele de la tramway

Zilnic avem de înregistrat accidente de tramway. In zilele din urmă chiar şi tramwayul electric ne-a pus pe gîndurĭ.

Am avut o rupere de cablu, care a produs o panică indescriptibilă, şi care a cauzat grave turburărĭ în sănătatea unuĭ—cal. Ceea ce dovedeşte că foarte bine s'ar fi putut întîmpla şi un accident de oamenĭ.

S'a reparat cablul rupt, dar s'a reparat aşa de bine în cît după trecere de o zi saŭ două, accidentul sus pomenit s'a repetat. Efectele aŭ fost de astă dată maĭ puţin grozave, pricina însă nu a fost slăbiciunea curentuluĭ electric, ci faptul că în locul unde s'a descărcat nu se afla nicĭ o vietate.

Intrebăm: care asemenea accidente nu sînt menite să compromită şi întreprinderea tramwayuluĭ electric, şi chiar electricitatea în genere?

Am văzut cucoane maĭ fricoase, carĭ nu vroiaŭ să treacă de pe o parte pe alta a bulevarduluĭ... Ce-ĭ de făcut?

Ar trebui neapărat schimbat cablul suprateran, cu unul subteran. Să sperăm, în interesul siguranţeĭ publice, că aceasta se va face.

Inter.

FEL DE FEL

Biciclistă de 100 anĭ.—D-na Deborah Doty din Frewburg, statul New-York al republiceĭ Statelor-Unite, de şi poartă deja 101 anĭ în spinare, totuşĭ n'a hezitat să meargă cu progresul şi a încercat să înveţe a umbla cu bicicleta. Astăzĭ adevărata americancă a reuşit perfect încercările eĭ şi se serveşte minunat de noul aparat de transport. Bătrîna damă spune tuturor carĭ o întreabă că ce a păţit de a învăţat biciclistica: „Am văzut şi cunoscut atîtea în lumea asta, în cît nu pot să mor liniştită fără ca să mă fi servit de o asemenea maşină“. De altminterea ea şi-a exprimat părerea că dintre toate mijloacele de transport, cel maĭ nesigur e bicicleta.

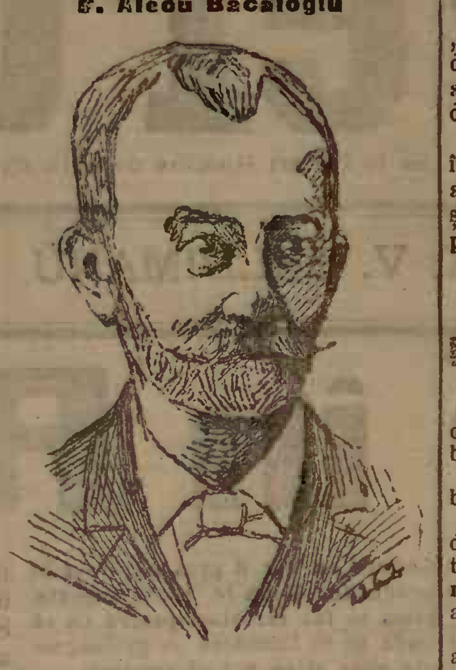
*

Operă de copiĭ.—Se ştie că în străinătate se vorbeşte acum foarte mult despre o trupă italiană de opere şi operete, în care atît rolurile principale cît şi corurile, sînt executate de copiĭ. Pretutindenĭ opera a fost bine primită, numaĭ la Berlin s'a găsit un profesor anume Krause care a înaintat ministruluĭ cultelor următoarea plîngere: „Atrag atenţiunea excelenţeĭ voastre asupra reprezentaţiunilor unor opere italieneştĭ de copiĭ, care joacă în noul teatru regal. Aceste reprezentaţiĭ, din motive de educaţiune publică şi în baza legilor existente, ar fi oprite dacă un german ar răspunde de ele, căcĭ 1, ele nu provoacă nicĭ o plăcere etică saŭ estetică, ci jignesc prin tonurĭ false, produse cu greutate; 2, ele se reprezintă ca o exploatare a unor minorĭ; 3, ele ameninţă sănătatea acestor copiĭ, întru cît sînt siliţĭ să cînte maĭ tare de cît le permit puterile. Sînt gata să dovedesc orĭ cînd şi maĭ amănunţit cele susţinute, şi vă rog excelenţă ca să ordonaţĭ oprirea acelor reprezentaţiĭ“.

Semnat este profesorul de muzică Krause, care de sigur că rămînea filozof dacă tăcea. Astăzĭ toate ziarele germane îl combat cu violenţă, dovedind că opera de copiĭ este demnă de văzut şi nu nu implică nimic ce ar fi repugnabil din punctul de vedere omenesc.

Un bucureştean pe zi

E. Alecu Bacaloglu

Nenea Alecu Bacaloglu este una dintre figurile cele maĭ cunoscute şi maĭ simpatice ale Capitaleĭ.

Timp de 30 de anĭ a ocupat importantul post de casier al primărieĭ Capitaleĭ, slujbă pe care a ţinut-o cu multă corectitudine şi pricepere. De aceea şi nenea Alecu esclamă la momentele oportune:

Am fost 30 de anĭ casier al primărieĭ şi nu 'mĭ-a lipsit nicĭ o santimă!

Fiind acuma retras la pensiune, singura sa ocupaţiune inocentă şi distractivă este o partidă de gambetină la Cafeul Cazes din pasagiŭ, unde znopeşte în permanenţă pe nefericiţiĭ săĭ partenerĭ, Ştefan Morărescu, Laiotă filologul, Şander Brăiloiu, căpitan Panama, autorul hîrtieĭ de ţigare Creangă, etc.

Ca unul ce a învîrtit toată viaţa milioanele, nicĭ astăzĭ nu se poate dezbăra de ele. De aceea, cînd îĭ intră bila în chegle esclamă cu putere: „Să te ia un milion de dracĭ!“

Nenea Alecu este unul din oamenĭĭ ceĭ maĭ afabilĭ aĭ Capitaleĭ.

Vardalabum.

DIN GALAŢI

(Corespond. particulară a „*Adevĕruluĭ*“)

Condamnarea a doĭ contrabandiştĭ.—De la docurĭ.

Fiind-că în Bucureştĭ este la ordinea zileĭ procesul contrabandistuluĭ Andreĭ Popovicĭ et Comp., credem nimerit s'aducem la cunoştinţa generală, hotărîrea Curţeĭ de aicĭ într'un proces cam de aceeaşĭ natură.

In ziua de 29 Septembrie a. c., Curtea de apel din oraşul nostru, secţia II-a, a admis apelul procuroruluĭ general al acesteĭ Curţĭ şi al primărieĭ de Bîrlad contra sentinţeĭ tribunaluluĭ de Tutova şi a condamnat, pentru faptul de contrabandă, pe Stefan Gheorghiade şi Petru Petricĭ la cîte un an închisoare corecţională şi la plata solidar către comuna Bîrlad, a sumeĭ de 24.873 leĭ 50 banĭ despăgubirĭ civile.

Exemplul dat de Curtea de apel din oraşul nostru ar trebui imitat de toate instanţele faţă de orĭ-ce contrabandist, ca şi faţă de Andreĭ Popovicĭ et Comp.

Petricĭ, după cît aflăm, a făcut recurs la casaţie.

De la docurĭ

In docurile din oraşul nostru se află actualminte vapoarele „Newquay“ care încarcă cereale, „Talschow“ care aşteaptă să încarce cereale, „Kilmore“ şi „Plymothian“ carĭ, asemenea, încarcă cereale.

Intre cele sosite maĭ în urmă sînt „Lagomore“, vapor noŭ, care descarcă diferite mărfurĭ; „Sumatra“ şi „Cryti“, al societăţeĭ Curdgi, carĭ, asemenea, descarcă mărfurĭ.

Afară de aceste vapoare maĭ sînt încă două şlepurĭ, unul rusesc şi altul austriac, carĭ încarcă mărfurĭ, precum şi un ceam care a sosit încărcat cu piatră.

Dunărea e în scădere la Galaţĭ.

Cor.

Revista cărţilor

Se ştie că „Liga romînă în contra alcoolismuluĭ“ a decis formarea uneĭ bibliotecĭ speciale.

Primim azĭ No. 2 şi 3 din această bibliotecă, editată la Iaşĭ:

„Ce-ĭ alcoolismul“, un studiŭ de 50 de paginĭ, lucrat după operile maĭ multor specialiştĭ străinĭ şi după statisticele noastre oficiale de *A. C. Cuza*, secretar al Ligeĭ.

„Programul Ligeĭ romîne în contra alcoolismuluĭ“, o broşură de 47 paginĭ.

Se recomandă tuturor acelora carĭ se intereseazâ în chestiunea alcoolismuluĭ.

DIN STREINATATE

Cuba

Domnişoara Evangelina Cisneros, o americană din Havana, bănuită că a participat la o conspiraţiune împotriva Spanieĭ, a fost aruncată în temniţă de către generalul Weyler. Treĭ jurnaliştĭ americanĭ, o scăpară din închisoare. Acest act a fost aplaudat de America întreagă. Dacă ceĭ treĭ ziariştĭ s'ar fi arătat pe stradă, ar fi fost aclamaţĭ ca ceĭ maĭ marĭ eroĭ. Guvernul din Washington regretă însă cele întîmplate, maĭ ales că ambasadorul Spanieĭ va cere extrădarea domnişoareĭ şi a salvatorilor eĭ. Guvernul Statelor-Unite va trebui să refuze, şi iată că e gata un noŭ conflict între Spania şi republica Statelor-Unite.

Germania

Citim în „Neue Freie Presse“ următoarea telegramă din Berlin: „Ziarele liberale discută cu viĭ regrete faptul că Curtea de casaţie, a condamnat în recurs pe deputatul socialist Liebknecht, pentru discursul ce 'l-a ţinut acum doĭ anĭ cu ocazia deschidereĭ congresuluĭ socialist din Breslaŭ şi în care s'ar fi strecurat o ofensă la adresa împăratuluĭ. Liebknecht va avea de stat 4 lunĭ în închisoare. Făcînd abstracţie de compătimirea pur omenească pentru bătrînul Liebknecht care are acum 72 de anĭ, unele ziare ca „Vossische Zeitung“ arată că se crează o situaţie politică imposibilă, dacă nimenĭ n'ar maĭ avea voe să se refere la un discurs împărătesc“.

Pentru priceperea acesteĭ din urmă aserţiunĭ trebuie să spunem că Liebknecht n'a atacat pe împărat, ci numaĭ a citat în treacăt un discurs al acestuia. Pentru aceasta el a fost condamnat, invocîndu-se aşa zisul „dolus eventualis“, ceea ce înseamnă că citînd discursul, Liebknecht a avut intenţiunea să ofenseze pe împărat, şi după legea germană se pedepsesc şi intenţiunile.

Rusia

Ziarele din Erivan anunţă că cu ocazia uneĭ suirĭ pe muntele Ararat, întreprinsă de maĭ mulţĭ membrĭ aĭ congresuluĭ geologic, unul dintre escursioniştĭ, anume Stober, profesor de medicină din Vlasticaucaz, a îngheţat.

La Petersburg ca şi la Budapesta, se lucrează cu furie la deznaţionalizarea diferitelor popoare din imperiul ţarilor. Am arătat ce măsurĭ s'aŭ luat împotriva Polonilor şi a Germanilor. Acum aflăm despre trista stare în care se află Romîniĭ din Basarabia. Pe alocurea se porunceşte ca să nu se maĭ vorbească o limbă, în Basarabia; este un lucu de prisos de a maĭ vorbi de suprimarea limbeĭ romîneştĭ şi prin şcolĭ s'a suprimat de mult limba romînească. In bisericĭ se slujeşte de mult ruseşte—şi ţăranul romîn e străin în ţara luĭ dacă nu ştie ruseşte.

Sărmană Basarabie... ar trebui să ne interesăm maĭ mult de dînsa...

Serbia

S'a anunţat că la caz dacă ex.-regele Milan va intra în Belgrad odată cu regele Alexandru, cabinetul Simicĭ îşĭ va da demisiunea. Faptul ar fi fost absolut corect din partea ministeruluĭ, nu era însă de crezut pentru nişte politicianĭ ca aceia carĭ conduc astăzĭ destinele miculuĭ stat sîrbesc.

Acum ziarul „Temps“ din Paris se declară autorizat de a dezminţi ştirea de maĭ sus. Cabinetul Simicĭ n'are de gînd să demisioneze, şi nicĭ nu va demisiona dacă ex-regele va veni la Belgrad.

Din această ştire oficioasă se poate deduce că premierul Simicĭ a cedat şi că odată cu venirea regeluĭ la Belgrad, se va putea înregistra reîntoarcerea în Serbia a cartoforuluĭ Milan. Cestiunea este dacă regina şi sprijinitoriĭ eĭ din Petersburg, nu vor încrucişa planurile luĭ Milan.

Ştirĭ artistice

A apărut No. 1 din revista „Albina“ care se scoate cu concursul ministeruluĭ de culte şi sub direcţia unuĭ comitet numit de acesta. Revista are de scop —după cum se ştie—cultivarea poporuluĭ. Nu e aci locul să ne ocupăm de partea aceasta a revisteĭ; vom face aci numaĭ cîte-va observaţiunĭ asupra coperteĭ fasciculeĭ prime. copertă care de sigur va împodobi şi cele-l'alte fascicule.

Direcţia „Albineĭ“ a crezut că nu e bine ca să facă o copertă simplă, pe care să fie scris „Albina“ saŭ tot ceea ce-ĭ scris şi acuma, ci a vroit să aibă şi o ilustraţiune artistică pe copertă, care să împodobească revista, s'o facă maĭ atractivă.

Inţelegem perfect scopul urmărit cu ilustraţia de pe copertă, şi cunoaştem chiar o serie de argumente foarte serioase carĭ impun ca la reviste populare să se dea o întindere pe cît cu putinţă maĭ mare, artelor reprezentative, şi maĭ ales desemnuluĭ şi pictureĭ.

Dar oare coperta de la numărul 1 al „Albineĭ“ corespunde cerinţelor de maĭ sus? Ea este cu totul insuficientă: nimic nu-ĭ artistic, maĭ mult, nimic nu este corect într'însa. In stînga vedem o şcoală, în dreapta o biserică, în faţă un ţăran cu sapa în mînă salutînd soarele ce răsare în fund,—toate desemnate ca de un elev de clasa I gimnazială...

Oare o asemenea mîzgăleală poate servi la dezvoltarea gustuluĭ pentru desemn?

Sîntem convinşĭ că comitetul de redacţie al „Albineĭ“ va pricepe observaţiile noastre, carĭ n'aŭ de scop să lovească în însăşĭ întreprinderea care e meritoasă,—şi va lua măsurĭ ca unul dintre artiştiĭ noştriĭ maĭ capabilĭ să execute o copertă, care să corespundă atît ca concepţie cît şi ca execuţie, sco[illegible]

Cu actuala copertă—regretăm că trebuie să spunem—se aduc foloase numaĭ negustorilor de tablourĭ proaste în uleĭ, gustul artistic însă va fi zugrumat cu desăvîrşire.

Litere-Arte-Ştiinţe

Una dintre cele maĭ renumite archive de autografe este şi aceea a luĭ Alexandru Posonyi din Viena. Ziarele vieneze anunţă acum că proprietarul acesteĭ archive a cumpărat la Lipsca, manuscrisul original şi complect al vestiteĭ drame a luĭ Theodor Koerner: „Zvinj“. Manuscrisul cunoscutuluĭ autor al poeziilor cunoscute sub titlul „Lira şi Sabia“ a fost pînă acum în posesiunea unuĭ colecţionar de autografe din Lipsca, anume Kuenzel. După moartea acestuia, manuscrisul s'a vîndut prin licitaţie publică şi a fost cumpărat de proprietarul archiveĭ sus citate pentru preţul de 2405 mărcĭ.

*

Universitatea din Viena se ştie că a fost prima universitate germană, dacă nu ne înşelăm, chiar prima de pe continent, care a introdus extensiunea universitară. In anul trecut cursurile populare aŭ fost vizitate de 8000 persoane. Dată fiind această splendidă reuşită a extensiuneĭ, s'a hotărît ca anul acesta cursurile să înceapă în Octombre. Cine participă la un ciclu de cursurĭ care durează 6 săptămînĭ, plăteşte ca taxă de înscriere un leŭ.

*

La Viena a apărut în a treĭa ediţie o carte care a făcut şi face mare senzaţie. E vorba de „Istoria arteĭ de a socoti din anticitate şi pînă în secolul al 17-a“. Autorul acesteĭ importante lucrărĭ ştiinţifice este consilierul imperial şi directorul Academieĭ comerciale Franz Villicus. Cartea este foarte mult apreciată în cercurile competente.

Din Focşanĭ

(Corespondenţă partic. a „Adevĕruluĭ“)

Culesul viilor şi producţia lor.—Societatea morarilor.

Culesul viilor din judeţul nostru, început săptămîna aceasta, s'a şi isprăvit. După cît se spune, recolta viilor este perdută aproape 90 la sută.

Un cultivator din Ţifeştĭ a scos, din 40 pogoane de vie, abia 22 de doniţe. Ţăraniĭ, carĭ aveaŭ cîte 4—5 pogoane de vie, n'aŭ scos strugurĭ nicĭ pentru mîncare. Un cultivator, care acum un an a căpătat 140 de vase cu vin, anul acesta a obţinut numaĭ 14.

Intru cît priveşte preţurile, ele sînt, pentru cine are de vînzare, de la 4 lr. în sus vadra. Calitatea vinuluĭ este bună.

In Panciu viile aŭ fost cu totul nimicite.

Societatea morarilor

După cum v'am înştiinţat la timp, proprietariĭ carĭ aŭ morĭ pe malul rîuluĭ Putna, s'aŭ constituit în societate pentru ca, din cotizaţiile lunare ce le va depune fie-care dintre eĭ, să se adune un fond care să servească la îmbunătăţirile de adus aceleĭ părţĭ de rîŭ pentru ca morile să poată funcţiona bine şi fără întrerupere.

Cîte-va zile după constituirea lor în societate, proprietariĭ de morĭ s'aŭ adunat în localul primărieĭ, şi după maĭ multe consfătuirĭ, aŭ proclamat de preşedinte al societăţeĭ pe primarul Focşanilor, vestitul N. Săveanu.

Aceasta, zic uniĭ, nu pentru că Săveanu ar trece drept cine ştie ce în ochiĭ morarilor, dar pentru că s'a întîmplat ca primăria să aibă şi ea o moară pe malul rîuluĭ Putna—şi vedeţĭ...

Coresp.

Ştirĭ teatrale

Reprezentaţiile de la Hugo continuă să atragă lume multă. In toate serile sala a fost complect vîndută.

Norocul antreprenoruluĭ că nu e absolut nicĭ un alt teatru deschis şi pînă se va deschide teatrul Eforieĭ şi Teatrul Naţional sosesc la Hugo încă cîţĭ va artiştĭ bunĭ, carĭ vor putea să susţie lupta.

S'a isprăvit; artiştĭ slabĭ numaĭ pot trăi la Bucureştĭ, titlurile nu ne maĭ sperie, eticheta nu ne înşală. Marchizĭ şi marchize, negriĭ de carnaval şi trăsurĭ electrice trase cu sfoara.,. à la porte!

Antreprenorul teatruluĭ Hugo a fost însă victima impresaruluĭ din Paris.... îşĭ ia însă revanşa zilele acestea.

Cu dansul eĭ nebun, care ridică picioare şi dă în vînt fustele şi volanele pantalonaşilor, Carmencitta ameţeşte lumea şi aplausele numaĭ aŭ sfîrşit.

Spaniolele, chiar cînd nu sînt de sînge, aŭ un farmec deosebit pentru flăcăimea tomnatică.

Cîtă deosebire între mijloacele cu carĭ se produc aceleaşĭ senzaţiĭ.

Carmencitta ridică picioarele, fustele, lasă să se vadă pantalonaşiĭ încreţiţĭ. Şi aceste creţiturĭ misterioase nasc acele senzaţiĭ pentru carĭ lumea dă năvală la Hugo.

D-ra Paula Brebion e foartă corectă la fuste, nu mişcă picioarele, dar mişcă ochiĭ, intonează cuvintele, asvîrlă frazele cu intenţiune şi naşte aceleaşĭ senzaţiĭ ca şi Carmencitta.

Nu e vorba decĭ de artă fără tendinţĭ aci, ci din potrivă de o artă cu tendinţa foarte pronunţată de a da.. iluzia tinereţeĭ pentru un moment.

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL“

No 11

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea Intîĭa

COPILUL

VI

Călătorie

— Plîng?.. Eĭ bine plîng pentru că aşa de mic şi aĭ făcut aşa. Ce mîndru eştĭ de pe acum.

Işĭ şterge ochiĭ.

Pe cal.

Unchiŭ mă aşteaptă mîine.

Mă duc cu nişte oamenĭ din eparhia luĭ.

Unul tocmaĭ a cumpărat un cal de la bîlcĭ.

Mă voĭ urca călare pe el şi vom merge cu toţiĭ la Chandyrol.

Intîlnirea e la Marcelin.

Marcelin ţine un han în mahala.

E vestit pentru vinul şi muşchiul de porc ce vinde.

Cînd intri te ia de nas un miros cald de băligar şi de vite asudate care vine mereŭ din staul şi grajd.

Maĭ miroase şi a brînză vînătă.

E plin de viaţă la el.

Lumea bea bine.

Mă joc cu nişte pintenĭ ce găsesc pe masă.

In sfîrşit trebuie să plecăm.

Imĭ scurtează scările de tot şi tot nu sînt lungĭ.

Imĭ dă frîul în mînă.

— Aĭ maĭ călărit?...

— Nu.

— Nu e nimic. Nu 'ţĭ fie frică.

Şi mă învăţă cum să mă ţin şi cum să ţiŭ frîul.

Toţĭ sînt călărĭ.

Sîntem cincĭ toţĭ.

Nu se ocupa nimenĭ de mine.

Zic că sînt destul de mare.

Eŭ sînt mîndru de tot.

Chandeyrol

Am ajuns jupuit răŭ.

Dar mă fac că nu sînt obosit.

Primele momente aŭ fost triste.

Cimitirul e lîngă biserică şi nu sînt copiĭ cu carĭ să mă joc,

Suflă un vînt rece.

Văz numaĭ brazĭ slăbănogĭ, lungĭ cu nişte catarge şi departe e muntele gol...

E gol, gol! se zăresc numaĭ boĭ culcaţĭ şi caĭ în picioare în mijlocul livezilor.

Drumurile sînt cu pietre cenuşiĭ.

Gîrlele aŭ malurĭ roşiatice ca şi cum ar fi pline de sînge.

Iarba e întunecată.

Dar încet încet aerul de munte îmĭ lecueşte sîngele.

Simt fiorĭ în piele.

Deschid gura ca să'l sorb îmĭ desfac cămaşa la piept ca să mă izbească bine.

Ciudat!

Simt după ce îl înghit că mi-e capul maĭ limpede şi vederea maĭ curată.

Vezĭ că viŭ dintr'un loc cu cărbunĭ cu uzine cu picioarele murdare.

Aci cerul e curat. E o veselie în spaţiurĭ....

Şi se văd numaĭ fumurĭ de la focurile aprinse de cărbunĭ.

Apa de munte e rece de nu poţĭ ţine mîna în ea.

Văd peştiĭ prin gîrla ce trece domoală şi mă uit ceasurĭ întregĭ la ea şi o ascult cum curge.

E plină de păstrăvĭ.

Intru în apă pînă la genuchĭ.

Cînd intru parcă îmĭ taie cineva picioarele, aşa e de rece.

Dar îmĭ place să simt fiorul ce mă coprinde.

Caut să prind păstrăvĭ cu mîna Iĭ prind în culcuşurile lor dar îmĭ alunecă din mînă.

Moş Regis ştie să'ĭ prindă.

El îĭ aruncă pe iarbă de pe mal unde par nişte bucăţĭ de argint cu feţe de aur şi de sînge.

Unchiul meŭ are o vacă în grajd.

Eŭ cresc iarbă pentru ea.

Iĭ duc de mîncare şi ea mă salută cu capul cînd îmĭ aude paşiĭ.

Oameniĭ din sat vorbesc cu mine ca şi cu un personagiŭ însemnat şi ciobănaşiĭ mă iubesc ca pe un camarad.

Sînt fericit.

De aşĭ rămîne aci, m'aşĭ face ţăran.

Vorbesc de asta unchiuluĭ meŭ într'o seară.

— Maĭ tîrziŭ, răspunde el, cînd voĭ muri eu. Atuncĭ aĭ putea cumpăra o moşioară.

Cînd plouă şi nu pot pescui nicĭ a mă duce să adun coacăze sălbatice, or cînd arde soarele prea tare mă închid în biblioteca unchiuluĭ meŭ şi citesc, citesc.

Am găsit biografia oamenilor celebriĭ.

Alerg la paginile care vorbesc de Napoleon şi visez deştept la sf. Elena.

Mă uit pe fereastră.

Văd cîmpul pustiŭ. orizontul gol şi caut pe Hudson Lowe.

Să'l am în mînă!...

Unchiul meŭ aşteaptă pe preoţiĭ din vecinătate pentru „conferinţă“

Viŭ.

Iĭ aud la masă, vorbind de răŭ pe vicarul de la Sf. Parler şi pe preotul de la Soignac.

La Dumnezeŭ nu se gîndesc de fel.

Unchiul meŭ se amestecă puţin în convorbirile lor.

Vîrsta sa îl scapă.

Se face chiar maĭ bătrîn de cît e şi se face surd şi aproape orb. Iar vinul a deslegat limba celor-l'alţĭ.

Unul gros care pare beţiv îşĭ rupe nasturiĭ de la haină.

Altul slab, cu cap ca de şarpe nu bea de cît apă dar se uĭtă pe furiş şi mă sperie,

Aşa, am văzut odată la teatru un trădător care otrăvea pe alţiĭ tocmaĭ ca el se uĭta.

Ceĭ-lalţĭ mînca şi beaŭ de se sparg şi cînd am zice vre'o rugăciune, o zic cu inima plină.

Trebue să plec.

Unchiul meŭ are de făcut o călătorie.

Eŭ trebue să mă întorc la sf. Etienne pentru şcoală.

Plecam pe drumul care am venit, dar acum am un cal blond şi gros..

Pe urmă acum m'am învăţat cu caiĭ. am călărit într'una de cînd sînt aci.

Mă despart de unchiul meŭ.

Imĭ zice cu bunătate.

Imĭ zice:

— Vezĭ de învaţă bine.

— Să scriĭ tatiĭ să mă trimită aci şi la anul, îl rog eŭ.

— Tată tăŭ te lasă, dar nu ştiŭ mama ta căcĭ nu prea sîntem bine

Ştiŭ.

In primile zile am auzit slujnica vorbind în odae.

— E fiul d-neĭ Vingtras?

— Da.

— Aia care care te vorbea pe d-ta de răŭ mereŭ?

— Acum s'a sfîrşit: am ertat-o —şi iubesc pe copil.

Unchiul meŭ nu era furios a-vea o hiĭ micĭ, nas gros, păr peste tot dar era om bun.

Ştiam că simţea că eram nenorocit acasă şi că plecînd de la el pierdeam libertatea si fericirea.

Era trist şi el tot ca mine.

— Rămîĭ sănătos zise el, sărutîndu-mă şi luîndu-mă de mînă.

O să găseştĭ ceva în geamantan. Vezĭ nu spune mătĭ.

Va urma

Cum să nu aibă succes teatrul de varietăți cînd sînt atîția carĭ aŭ nevoe de iluzia tinerețeĭ!

Vlad.

•

La 3 Noembrie sosește în Bucureștĭ renumita artistă parisiană M-me Réjane, pentru a da patru reprezentațiĭ.

Nu e nevoe să vorbim mult despre această eminentă artistă, ea este destul de cunoscută.

Unul din talentele rarĭ, care a dat viață la o mulțime de piese Réjane a fost sufletul teatruluĭ luĭ Meilhac, ea a făcut succesul pieseĭ luĭ Sardou „M-me Sans-Gêne."

In Bucureștĭ va da: „M-me Sans-Gêne", de Sardou, „Douloureuse" de Maurice Donnay, „Saph" de A. Daudet și „Maison de Poupée" (Nora) de Ibsen.

Repertoriu din cel maĭ ales și care de sigur va atrage pe toțĭ amatoriĭ de adevărată artă.

Trupa care însoțește pe d-na Réjane este de asemenea foarte bine compusă ast-fel că reprezentațiile d-neĭ Réjane vor avea ansamblul atît de necesar maĭ ales în piesele moderne.

Ediția de dimineață

INFORMAȚIUNI

Schimbarea combustibiluluĭ la C. F. R.

Direcția generală a C. F. R., a decis să înlocuiască combustibilul actual, cărbuniĭ, la locomotivele C. F. cu un amestec de lignit și petrol.

Această hotărîre a luat'o direcția în urma experiențelor ce s'aŭ făcut anul acesta.

Se știe, că deja la maĭ multe locomotive se întrebuințează acest noŭ combustibil.

Acum cîteva zile, regele a făcut drumul de la Sinaia pînă la Predeal cu o mașină, la care se întrebuința lignit și petrol. Regele a felicitat pe directorul general al C. F., pentru această schimbare a combustibiluluĭ și 'ĭ-a sfătuit să persiste în idea sa.

Contractul cu min. domeniilor

Direcția generală a C. F. a și făcut lucrările pentru încheierea unuĭ contract cu Ministerul domeniilor pentru-ca să furnizeze C. F. 50,000 de tone de lignit pe an.

După ce se va încheia acest contract, se va face și altul, prin care Ministerul de domeniĭ se va angaja, să procure C. F. și petrolul necesar.

Cele 50,000 tone de lignit, reprezintă numaĭ jumătate din cantitatea totală de lignit de care aŭ nevoe în fie-care an C. F.

De ce nu s'a făcut contract cu Ministerul domeniilor pentru întreaga cantitate? Pentru-că aŭ intervenit proprietariĭ particularĭ. Ministerul domeniilor s'a angajat să dea C. F. cu 7 leĭ și 50 banĭ tona de lignit—Ministerul cheltuește pentru exploatare cam 6 leĭ de tonă, deci realizează un cîștig de un leu și jumătate la tonă, saŭ de 75,000 leĭ pe an. — Aceasta nu convenea particularilor proprietarĭ de mine de lignit. Eĭ aŭ intervenit la Minister și aŭ făcut, ca Ministerul să închee contract numaĭ pentru 50,000 tone anual, iar restul de 50,000 tone rămîne să'l furniseze particulariĭ, carĭ iaŭ 10 și 12 leĭ pe tonă.

Tot prețurĭ urcate cer particulariĭ și pentru petrol, de aceea direcția C. F. a cerut Ministeruluĭ de domeniĭ, să-ĭ procure cel puțin jumătate și din petrolul necesar.

Intrebuințarea lignituluĭ

Pentru întrebuințarea lignituluĭ și a petroluluĭ ca combustibil, direcția C. F. a pus de s'a transformat deja vr'o 30—40 de locomotive.

Lignitul singur nu dă destule caloriĭ; pe de altă parte, petrolul e prea puternic și dacă ar fi întrebuințat singur, ar arde foarte iute mașinele.

După studiĭ serioase, s'a ajuns la concluzia, că cel maĭ bun sistem ar fi să se întrebuințeze lignitul împreună cu petrolul.

Jos, în focarul locomotiveĭ, se așează un strat de lignit; de sus, printr'un injector se aduce petrolul, care trece printr'un strat de aburĭ. Astfel petrolul ajuns în contact cu lignitul mărește puterea calorifică a lignituluĭ fără ca să ardă mașina.

Beneficiul realizat

Ințelege orĭ-cine, că această schimbare a combustibiluluĭ la C. F. R. aduce un beneficiŭ enorm C. F., Statuluĭ și țăreĭ.

Pînă acum eream tributariĭ străinătățeĭ, care ne procura cărbuniĭ necesarĭ; de acum, nu numaĭ că baniĭ pentru combustibilul ce se va întrebuința la C. F. vor rămîne în țară, dar și C. F. își vor procura combustibilul necesar mult maĭ eftin.

Maĭ mult, exploatarea păcureĭ și a lignituluĭ va lua o dezvoltare deosebită, ceea-ce va constitui o nouă sursă de bogăție pentru Stat, proprietarĭ și lucrătorĭ.

Și avem lignit și petrol în cantitățĭ colosale în România.

De la Severin și pînă la Focșanĭ. pe toată panta munțiilor sînt numaĭ terenurĭ de lignit.

Despre petrol, cine nu știe că în toate județele de la munte sînt numeroase isvoare de păcură?

Pînă acum nu s'a făcut însă, o exploatare sistematică, în cea maĭ mare parte am avut instalațiunĭ primitive; aceasta, pentru-că lignitul nu se consuma aproape de loc.

Acum însă cînd direcția C. F. închee contractul cu Ministerul domeniilor, acesta va face instalațiunĭ sistematice pentru exploatare.

Un alt efect

Un alt efect al contractuluĭ încheiat cu Ministerul domeniilor de C. F. R., pentru procurarea lignituluĭ: In fabricĭ și chiar pentru încălzit odăile se va înlocui cărbuniĭ, și cocsul, cu un amestec de lignit și petrol.

Lumea va avea ast-fel un combustibil mult maĭ eftin și tot așa de bun.

Ast-fel avînd combustibilul necesar, vor putea să ia la noĭ avînt o mulțime de industriĭ și aceasta este enorm pentru progresul țăreĭ pe toate terenurile.

Rep.

Publicul care are afacerĭ pe la grefele tribunalelor s'a plîns adesea că uniĭ funcționarĭ aĭ grefelor tărăgănează serviciile datorite, pînă nu li se fac mulțumirĭ... monetare.

De sigur că nu trebue confundat întreg personalul grefelor care numără persoane de o exemplară corectitudine, cu ceĭ cîți-va ușurateci, carĭ nu vor întîrzia să fie descoperițĭ și pedepsițĭ de ceĭ în drept.

Studențiĭ Universitățeĭ din București se întreaba, cu drept cuvînt, dacă vor avea liberul parcurs pe C. F. cu ocazia inaugurăreĭ noueĭ Universitățĭ din Iașĭ.

Tripla alianță și Statele Balcanice

— Vezĭ pagina 4-a —

Supunem întrebarea d-luĭ ministru al instructiuneĭ publice, care singur poate interveni în această chestiune.

Comisiunea însărcinată cu studiarea modificăreĭ legeĭ asupra drumurilor și șoselelor s'a întrunit alaltăerĭ la ministerul lucrărilor publice și a delegat pe unul din membriĭ săĭ ca să se ocupe cu această lucrare și să 'ĭ raporteze în viitoarea ședință.

In curînd se va crea un laborator de mineralogie care va fi atașat la ministerul de domeniĭ.

Pe ziua de 1 Octombrie aŭ fost admișĭ în școala de ofițerĭ din Bucureștĭ un număr de 50 de sub ofițerĭ.

De peste munțĭ

Tribuneĭ *din Sibiŭ, care de abia a celebrat tristul jubileŭ al celuĭ de al 25-lea proces de presă, i s'a intentat deja un altul, care e al 26-lea.*

Articolul pentru care «Tribuna» a fost dată judecățeĭ se referă la incidentul sîngeros din Mehadia și a fost publicat în anul 1896.

Acuzațiĭ sînt d. Teodor V. Păcățeanu, autorul articoluluĭ încriminat și fost redactor responsabil, al «Tribuneĭ» și d. Dresnandt, proprietar al ziaruluĭ și reprezentant al societățeĭ care îl editează.

Procesul este fixat pentru ziua de 9 Noembrie a. c.

•

Zilele trecute studentul în drept Aurel Ciato, din Blaj, și-a sfîrșit pedeapsa de 6 lunĭ închisoare pe care a făcut-o în penitenciarul din Seghedin.

E hotărît!

Lueger nu maĭ vine la Iașĭ—pentru bunul motiv că nu va maĭ fi invitat.

Delegația consiliuluĭ comunal de Iașĭ, compusă din d-niĭ Tacu și Eduard Ghica, care avea misiunea să meargă la Viena pentru a invita verbal pe primarul Lueger, se întoarce la Iașĭ, după ce erĭ, d. Sturdza a telegrafiat înc'odată din Sinaia că ideea invităreĭ primaruluĭ Vieneĭ trebue definitiv părăsită.

Amănuntele complecte date de noĭ erĭ în această privință, se confirmă deci pe deplin.

D. Aurelian și-a dat dimisia din președinte și membru al comitetuluĭ societățeĭ centrale agricole.

Cearta liberalilor piteștenĭ

Revocarea ajutoruluĭ de primar. Acuzațiile primaruluĭ. — Petiția către ministru.—Manifestul.— Datoria ministruluĭ.

Intre căpeteniile liberalilor din Piteștĭ a izbucnit de cît-va timp o ceartă al căreĭ rezultat pînă acum e revocarea d-luĭ G. Gazan din funcția de ajutor de primar. Cearta s'a luat de la primarul I. Coculescu, care este acuzat de uniĭ consilierĭ, — în cap cu fostul ajutor de primar G. Gazan, — că nu caută de interesele comuneĭ și că și-a însușit o porțiune de teren cu plute din zăvoiul acesteia.

Acuzarea adusă primaruluĭ Coculescu a fost făcută cunoscut și ministruluĭ de interne printr'o petiție semnată de majoritatea consilierilor comunalĭ din Piteștĭ. In acea petiție, după ce se zugrăvea în culorile cele maĭ negre purtarea primaruluĭ din Piteștĭ față de interesele comuneĭ, se spunea că d-niĭ consilierĭ nu maĭ aŭ încredere în omul din fruntea lor și, ca atare, ministrul să dispozeze cele de cuviință.

•

Și'n adevăr, ministrul de interne a dispozat ca d. G. Gazan, ajutorul de primar și inițiatorul campanieĭ contra luĭ Coculescu, să fie revocat din funcția ce ocupa. De aicĭ se vede cît de colo că primarul din Piteștĭ, văzînd că i se fac zile fripte de către d. Gazan și că nu i se lasă mînă liberă în toate matrapazlîcurile ce-ar fi voit să le comită, a căutat ca, în unire cu ceĭ-l'alțĭ ocultiștĭ din localitate, să se scape de ajutorul de primar—și a reușit.

De cît, dacă d. Ferichide și ceĭ-l'alțĭ ocultiștĭ maĭ de seamă din Piteștĭ s'aŭ lăsat a fi ademenițĭ și dușĭ de nas de către Coculescu pînă a revoca din funcție pe ajutorul de primar, să nu creadă d-lor că neînțelegerile din sînul consiliuluĭ comunal din Piteștĭ aŭ luat sfîrșit și că cele ce se impută primaruluĭ vor rămîne baltă.

•

Deja, într'o corespondență trecută, am vorbit pe larg despre faptele primaruluĭ din Piteștĭ și se cunoaște chestia însușireĭ zăvoiuluĭ comuneĭ de către Coculescu. Și, cu toate astea, d. Ferichide a găsit de cuviință să lovească tocmaĭ într'aceia carĭ aŭ dat la iveală și s'aŭ ridicat contra pungășiilor protejatuluĭ d-sale! Adică, ceĭ crede d-sa că, revocînd pe d. Gazan, va astupa gura tuturor din consiliul comunal din Piteștĭ?...

Eĭ bine, dacă'ĭ așa, putem să'ĭ spunem că se înșeală amarnic. Maĭ întîĭ, prin hotărîrea dată, să nu creadă că va intimida și pe ceĭ-l'alțĭ consilierĭ; al doilea, de și ajutorul de primar a fost revocat, s'or găsi alțĭ oamenĭ cu durere de interesele comuneĭ carĭ să ducă înainte campania începută de d. Gazan, atît de pe nedrept lovit de către însușĭ acela care cel d'întîĭ ar trebui să dea dovezĭ de echitate.

•

Ba chiar însușĭ revocatul ajutor de primar este acela care s'a însărcinat să ducă înainte lupta contra primaruluĭ. Așa, d-sa, după ce adresează o scrisoare primaruluĭ de toate faptele sale și de neîncrederea pe care o inspiră consiliuluĭ, lansează un manifest catre cetățeniĭ piteșteni prin care Coculescu este făcut culpabil de însușirea arbitrară a zăvoiuluĭ comuneĭ, de falș și de multe alte lucrurĭ, carĭ numaĭ de demnitatea unuĭ primar nu pot fi.

După cum se vede dar, lucrurile nu s'aŭ isprăvit—și nu se vor isprăvi atîta timp cît primarul va sta în capul comuneĭ și nu va fi chemat să'șĭ dea socoteală de actele sale. Cetățeniĭ piteștenĭ, alăturĭ cu cîțĭ va liberalĭ sincerĭ și conștiincioșĭ din localitate, sînt decișĭ să meargă pînă la capăt; de aceea credem că d. Ferichide ar face bine să vie cu o oră maĭ înainte și să pună capăt uneĭ situațiunĭ care nu poate să dureze mult.

Sim.

Mîine vor începe examenele medicilor căpitanĭ aspiranțĭ la gradul de maiorĭ.

Comisiunea examinatoare după cum se știe, se compune din d-niĭ general dr. Fotino, inspectorul spitalelor militare, dr. Demostene, dr. Corvin și dr. Georgescu.

Miniștriĭ Republiceĭ franceze și Turcieĭ aŭ sosit erĭ în Capitală venind din Sinaia.

Alaltă-erĭ aŭ început dezbaterile în procesul Zappa și aŭ continuat și erĭ înaintea secțieĭ I-a a Curțeĭ de apel.

D. Vlaicu a fost ales primar al orașuluĭ Bacăŭ.

Astăzĭ d. Dim Sturdza președintele consiliuluĭ și ministru al afacerilor streine, se întoarce din Sinaia.

Maĭ mulțĭ cititorĭ de romane în fascicole ni se plîng ca foarte dese orĭ sînt victime ale ademenirilor unuĭ oare-care „Ignatz Hertz", care, pentru a'șĭ plasa fascicolele, promite fel de fel de cadourĭ, și cînd e vorba să se achite de făgăduiala dată face șicane, pretextînd lipsa saŭ neregularitatea cupoanelor etc., etc.

Acest ovreĭ, sosit acum cîțĭ-va anĭ din Ungaria, a reușit cu sistemul acesta să se îmbogățească și să'șĭ bată joc de naiviĭ carĭ îl cred pe cuvînt, ne spun victimele luĭ Hertz.

Din parte-ne înregistrăm plîngerea sub rezervă, așteptînd, ca d. Hertz să desmință cele ce se pun în sarcina d-sale. Dacă însă afirmațiunile de maĭ sus se vor confirma, vom reveni și noĭ în curînd asupra acestuĭ soĭ de afacerĭ tratîndu-l dintr'un punct de vedere cu totul general.

Corespondența politică, *unul din organele oficioase din Viena, anunță că comitetul național albanez din Bucureștĭ ar fi hotărît ca în cestiunea macedoneană să meargă mînă în mînă cu Sîrbiĭ.*

Organul comitetuluĭ albanez Skipetaria, *care apare în Capitală, publică un articol prin care se prepară spiritele pentru alianța cu Sîrbiĭ.*

Se știe că Albaneziĭ ar fi vroit din toată inima, ca în cestiunea macedoneană să lucreze împreună cu Româniĭ. Politica înțeleaptă însă a d-luĭ Sturdza a îndepărtat pe Albanezi de Românĭ și ĭ-a aruncat în brațele Sîrbilor. Albaneziĭ sînt un aliat prețios și sigur, și nu putem de cît să regretăm că îĭ avem astăzĭ ca adversarĭ,—cu atît maĭ mult, cu cît sînt maĭ multe afinitățĭ de sînge între Albanezĭ și Românĭ, de cît între Albanezĭ și Sîrbĭ.

Erĭ, la orele 4, s'a întrunit la primărie comisiunea pentru revizuirea proiectuluĭ de regulament relativ la reorganizarea sergenților de oraș.

In sala circuluĭ Sidoli din Iașĭ va avea loc Duminică o întrunire publică, după care se va face un pelerinaj la mormîntul luĭ Mihail Kogălniceanu.

Erĭ generaliĭ inspectorĭ de arme și inspectorĭ tehniciĭ s'aŭ întrunit din noŭ la Ministerul de războĭ și aŭ continuat cu examinarea memoriilor ofițerilor candidațĭ la gradul de maior.

Erĭ dimineață doctoriĭ Buicliu și Cantacuzino aŭ plecat la Sinaia.

In cursul săptămîneĭ viitoare se va ține a treia ședință a sesiuneĭ ordinare a consiliuluĭ comunal al Capitaleĭ.

Sălbătăciĭ cazone

A început să fie insuficientă cazarma pentru dispozițiile belicoase ale domnilor galonațĭ—și spectacolul sălbătăciilor tinde din ce în ce maĭ mult să cucerească și strada.

O scenă bestială s'a petrecut erĭ în dreptul berărieĭ Dodani de pe Bulevard.

Un nenorocit lucrător a fost coborît cu forța din tramway, de oare ce se pretindea că n'ar fi făcut plata în regulă.

După coborîrea din tramvay, care a fost efectuată de gardistul cu No. 619, lucrătorul era în drept, credem, să rămîe în stradă.

•

Eĭ bine, nu. Gardistul cu No. 619 începu să ia la bătae pe sărmanul lucrător, tăbărînd cu pumniĭ asupra luĭ și umflîndu-ĭ capul.

Și pe cînd gardistul era „în exercițiul funcțieĭ"—iată și pe don căpitan Vlădescu, trecînd, și imediat trezindu-i-se curajul de militar, don căpitan începe să lovească cu mîinile și picioarele pe nenorocitul lucrător. Fășiĭ de carne se desprind din trupul nefericituluĭ—dar loviturile continuă.

Și nu e de ajuns: trece și un don căpitan Grünaŭ și începe și d-luĭ să colaboreze, iar după fluerăturile gardistuluĭ cu No. 619 sosesc și alțĭ cincĭ gardiștĭ și victima e tîrîtă la secție maĭ mult moartă.

Un spectator, d. B. P., a intervenit și a pus în așa fel la rezon pe don căpitan Vlădescu, în cît e vorba de o întîlnire pe teren.

•

Noĭ supunem scena d-luĭ ministru de războĭ și d-luĭ prefect al polițieĭ Capitaleĭ—și așteptam părerile acestor două autoritățĭ asupra acesteĭ sălbăticiĭ, care a moționat pe toțĭ trecătoriĭ de pe bulevard.

Aud.

Astăzĭ, la orele 3, căpeteniile comerciuluĭ din Capitală se vor întruni spre a se consfătui asupra măsurilor de luat contra situațieĭ dificile creată comercianților de bună credință prin ultimele matrapazlîcurĭ ale diferiților samsarĭ.

Comuna Ploeștĭ a însărcinat pe pictorul romîn Constantinescu să facă bustul decedatuluĭ primar Radu Stanian.

Rezultatul examenelor de bacalaureat

Iată numele candidaților din seria VIII carĭ aŭ reușit la examenul de bacalaureat: Constantinescu T., Polizu G., Bijereanu G., Bolgoi B., Dimitriŭ A. Bradea A.

LICEE REALE

Albuleț R. R., Drăgheanu L., Froim A. B., Gilcă I. T., Iacobsohn I., Iorga I., Spirescu T., Lungănescu G. T., Macarie C. R., Motăș G. M., Orezescu N. C., Petică I. S., Popescu A., Ziegler S. B., Sigal M. M. și Georgescu G.

D. Victor Leca, și-a dat demisia din postul de inspector domenial.

O dată cu această demisie s'a desființat și postul de inspector domenial ceea ce dovedește cît de necesar era!

Barbarie militară

Barbariile cazone nu maĭ iaŭ sfîrșit. Un caz recent, întîmplat la penitenciarul Telega, vine să confirme ceea-ce susținem. Iată, fără mult înconjur, cum s'a petrecut faptul.

•

Miercurĭ seară, pe la orele 5, dirigintele penitenciaruluĭ Telega, procedînd la numărarea deținuților și văzînd că unul dintr'înșiĭ lipsește, atrage atenția locotenentuluĭ Dumitrescu, comandantul detașamentuluĭ însărcinat cu paza arestanților din saline. Acesta însă, sub motiv că nu'l treaba dirigintelui penitenciaruluĭ dacă un deținut lipsește, se aruncă asupra sa, îl ia la palme și pumnĭ, apoĭ scoate sabia și'l lovește cu putere peste corp și peste mîinĭ, rănindu'l grav.

•

Fapta locotenentuluĭ Dumitrescu este tot ce poate fi maĭ barbar. După cît aflăm, ea a fost adusă și la cunoștința directoruluĭ general al închisorilor; de aceea credem că d-sa ar trebui să intervie cu toată autoritatea pentru ca sălbătăcia bătăușuluĭ locotenent să fie cît maĭ aspru și maĭ neîntîrziat pedepsită. Acelașĭ lucru îl recomandăm și ministruluĭ de rezboiŭ și avem speranța că măcar de astă dată va ști cum să

FOIȚA ZIAR. ADEVĚRUL"

46

PAUL MAHALIN

FIICA RAZBUNATOARE

Partea a doua

Rastacuerĭ și întreținuțĭ

XI

Intoarcerea în str. Tocqueville

Ajunseĭ însă prea tîrziŭ pentru a maĭ lua parte la luptă...

Cînd mă aflam pe un fel de ridicătură, care știam maĭ de mult că se numește Haut-Gazon, prusaciĭ nu maĭ eraŭ acolo deja de mult...

Lăsaseră însă urme că trecuseră pe acolo: două corpurĭ eraŭ trîntite în iarbă: un moșneag și o babă ucișĭ amîndoĭ, — și o casă începea să ardă...

M'apropiaĭ și, mașinalicește, priviĭ în lăuntru: jos lîngă fereastră era un leagăn și în el un copilaș se zbătea și plînge. pe jumătate deja înăbușit de groaznicul fum...

Intraĭ îndată, luaĭ copilul și mă duseĭ cu el în brațe. Era o copiliță drăguță. de doĭ saŭ treĭ anĭ. Apoĭ, pe cînd flăcările coprinseră toată casa, îl puseĭ sub haină, zicîndu'mĭ:

„Il voĭ da în primirea celuĭ întîĭ țăran pe care'l voĭ întîlni"

Da, dar iată că pe drum ceva ciudat se produse:

Micuța adormise la pieptul meŭ, contra căruia o țineam strînsă. Iĭ simțeam suflarea dulce, suflarea inocentilor slabilor; îĭ auzeam inima bătînd; mi se părea că inima eĭ vorbea inimeĭ mele cu o voce dulce ca o mîngîere, evlavioasă ca o rugăciune, suavă ca un cîntec... O voce care venea de sus ca acea a martirilor și îngerilor. Această voce parcă'mĭ zicea:

— „Tată, nu maĭ plînge pe aceea care a murit la Paris. Eŭ sînt sora eĭ. Sînt a doua fiică a ta.

„Voĭ înlocui-o pe lîngă tine...

„Te voĭ consola de perderea eĭ..

„Jumătate din sărutările pe carĭ mi le veĭ da se vor duce către ea, în locașul prea fericiților, de unde dînsa te aprobă și'țĭ surîde?

. . . .

Ioseph Meunier se opri puțin.

Perletta și Marius sorbeaŭ cu nesațiŭ vorbele luĭ.

Cît despre rănit, el se întreba dacă nu cum-va era jocul unuĭ vis.

In adevăr, nu pentru prima dată povestirea din Haut-Gazon îĭ atinse urechea.

Această dramă ĭ-o povestise fata maĭ mare a Suzaneĭ Bloch cu elocința unuĭ martor, a unuĭ actor, atuncĭ cînd dînsa azistase de abia la deznodămînt și cînd ambulanța americană, din care gentilomul nostru făcea parte, o strînsese de pe jos aproape leșinată, pe drumul din Sarrebourg, de lîngă cuirasierul Godelet, care era în agonie.

Această povestire dese orĭ o repetase, în America, Diana Vernon amiculuĭ eĭ Jean, maĭ nainte însă de a deveni mistress Fabricius Van derwild.

Adesea orĭ Jean văzuse pe Diana plîngînd de asupra a treĭ suflete scumpe inimeĭ sale, victime ale războiuluĭ nețărmurit.

Acea Alice atît de iubită, acea soră atît de regretată nu era oare tocmaĭ Perletta?

Copila prinse cu ambele'ĭ brațe gîtul lucrătoruluĭ:

— Tatăl meŭ, murmură ea, bunul meŭ tată!...

Comunardul continuă:

— Merseĭ toată ziua prin pădure prin cîmpurĭ, peste șantiere resturnate.. Și aceasta nu pentru că mĭ-era frică de neîmpăcațiĭ inimicĭ... De ce mă temeam era ca vre-unul de pe alocurea să nu'mĭ ceară pe micuț...

Către seară intraĭ într'un oraș...

Aicĭ cine-va, un hangiŭ, mă întrebă:

„— Eĭ, nu cum-va micuța pe care o aĭ în brațe e Alice, fetița arendașuluĭ din Haut-Gazon: de pe deal, în pădure?..."

In cîte-va cuvinte îĭ povestiĭ ce am văzut și de unde am găsit copila.

Atuncĭ el începu să gesticuleze:

„— Ah, vezĭ! Am spus eŭ bine că bătrînul Gaspard va comite prostiĭ... Și, pe credința mea de patron, chiar azĭ de dimineață am spus'o și celeĭ l'alte.

„— Căreĭ celeĭ-l'alte?...

„— Sora maĭ mare a acestuĭ tezaur... Ne cerea să'ĭ arătăm drumul pe unde să se ducă la unchiul și mătușa-sa..., Și, trebue s'o știĭ, am făcut [eŭ] și cu nevastă-mea, tot ce omenește'ĭ posibil pentru a o reține...

„— Nu eraŭ, ziseĭ eŭ, de cît două cadavre lîngă casa incendiată.

„— Se poate ca tînăra fată să fi întîlnit ulaniĭ înainte de a ajunge și ĭar fi făcut vre'un răŭ...

„— Dar tatăl și muma acesteĭ copile?..

„— Tatăl?... Nimenĭ nu l'a cunoscut... Cît despre mumă a murit la Paris de curînd.

In timpul acesta se auzi strigînd:

„— Iată'ĭ!... Iată'ĭ!.."

Eraŭ Prusaciĭ carĭ veneaŭ.

Omul meŭ n'asteptă să maĭ zic ceva. Se baricadă la el. Incepuĭ să fug și eŭ atuncĭ. O mulțime de fugarĭ alergaŭ spre gară.

Iĭ urmaĭ, însoțit de scumpa mea sarcină.

Cel din urmă tren fluera de plecare. Săriĭ într'un vagon...

A doua zi eram la Paris...

Și e curios că mă deprinsesem cu această drăguță. Imĭ părea că dacă mĭ-ar fi luat-o, așĭ fi simțit aceeașĭ durere ca și cînd mĭ-ar fi sfîșiat o bucată din corp saŭ din inimă.

Și apoĭ cum așĭ fi făcut să'ĭ pot afla să'ĭ pot găsi familia?...

— Nu cunoaștem numele mameĭ sale...

O păstraĭ la mine. Ea se numea Alice; o botezaĭ Perletta. Pricepețĭ: ca și cînd așĭ demarca o batistă, pentru a nu maĭ fi recunoscută de acela căruĭ ĭ-a aparținut...

Dar, vaĭ! am fost fără cruțare pedepsit pentru că mĭ-am apropiat ast-fel binele altuia...

Intîĭ, exilul mă despărți de sărmana scumpă creatură..

Și apoĭ, de la reîntoarcere, de cînd dînsa a crescut, de cînd vegetăm împreună în această mizerabilă locuință, sufăr torturile morțeĭ. văzînd'o topindu-se, omorîndu-se lucrînd!...

Și vecĭnic conștiința îmĭ strigă că n'am avut dreptul s'o ĭaŭ dintr'o țară, unde poate că ar fi găsit fericirea, pentru a o asocia uneĭ viețĭ plină de muncă. de incertitudine și privațiunĭ!..

— Tată, tacĭ! Nu îțĭ reproșez nimica. Nu maĭ plîng. Te iubesc.

Și Perletta puse mîna peste gura bătrînuluĭ lucrător. Ea se îngrămă dea lîngă dînsul pentru a'șĭ arăta maĭ bine iubirea. Meunier o strînse în brațe.

— Da, tu eștĭ cea maĭ bună dintre cele maĭ bune... generoasă, hotărîtă și răbdătoare.

El își șterse fruntea; era maĭ obosit de atîta vorbă de cît dacă ar fi făcut un drum lung, saŭ ar fi isprăvit o muncă grea.

Marius se gîndea.

Micuța rămase de asemenea gînditoare.

Liniștea fu întreruptă de un ușor zgomot.

— Era contele Jean care se mișca pentru a atrage atențiunea.

— Eĭ! e rănitul nostru! observă comunardul... Il uitasem... Ia vezĭ copiliță... De sigur, are nevoe de ceva.

(Va urma)

se poarte pentru ca să dea o bine-meritată satisfacție funcționarului lovit în exercițiul funcțiunei sale.

*

Trebue să se știe că deținutul care lipsea fusese trimis nu se știe unde de către însuși locotenentul Dumitrescu, — lucru absolut nepermis fără știrea dirigintelui penitenciarului.

S.

Colegiile electorale ale județului Vîlcea aŭ fost convocate spre a alege doĭ membri în consiliul general.

Locotenentul Angelo Frunzănescu, din marina austriacă, a fost primit în flotila romînă, numindu-se căpitan de port clasa II-a la Tulcea.

Zilele acestea aŭ fost trimiși la Toulon, în Franța, tinerii Vieru Constantin, Popovici Ion, Camenită Ion și Oțețeanu Ioan spre a urma cursurile școalei de mecanici.

Eĭ vor sta în Franța 4 anĭ și în tot intervalul acesta li se va servi cîte o subvenție lunară de 200 leĭ.

Intrunirile aurelianiștilor

Se pare că aurelianiștiĭ s'aŭ declarat constituițĭ în permanență.

Asearǎ a avut loc o altă întrunire în saloanele caseĭ Greceanu.

Asistență și maĭ numeroasă, discuțiunile și maĭ furtunoase.

Tema aceeaș: acțiunea imediată a aurelianiștilor.

Detaliĭ—foarte probabil să urmeze, dat fiind că așteptăm trecerea ......*Indiscretuluĭ* pe la redacție!

Ministerul de interne a aprobat modificarea budgetelor județelor Tecucĭ și Craiova.

De azĭ înainte notele la examenul de capacitate al căpitanilor aspiranți la gradul de maior, se vor da de la 0 pînă la 20, în loc de admitere cu „bine“ și „prea bine.“

Ediția de seară

Cartea albă grecească

(Serv. telegrafic al „Agenției Romîne“)

Atena, 3 Octombrie.— S'a distribuit Cartea albă. — Această carte conține documentele diplomatice asupra conflictuluĭ greco-turc, din Aprilie 1897 pînă în Septembrie și maĭ multe acte deja cunoscute.

Maĭ multe note adresate de puterile marĭ guvernuluĭ elen, în luna Martie, inzistă asupra primejdiilor ce ar rezulta pentru Grecia, din orĭ-ce atingere adusă dinastieĭ grecești.

La 5 Maĭ contele Goluchowski a exprimat părerea că continuarea războiuluĭ n'ar face de cît să agraveze situația Grecieĭ.

Alianța bulgaro-turcă

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*).

Londra, 3 Octombrie.—Corespondentul ziaruluĭ „Standard“ la Constantinopol află dintr'o sorginte ce el zice demnă de credință, că Bulgaria ar fi propus Turcieĭ o alianță ofensivă și defensivă, în care se zice că prințul Ferdinand ar rămîne guvernator general al Rumelieĭ orientale, demnitate ce va deveni ereditară în familia prințuluĭ Ferdinand; Bulgaria ar recunoaște suzeranitatea desăvîrșită a Sultanuluĭ; Turcia ar garanta integritatea Bulgarieĭ. In caz de rezbel, Turcia ar fi silită să dea 200.000 de oamenĭ, iar Bulgaria 100,000. Corespondentul ziaruluĭ în cestiune zice că sînt motive care fac să se creadă că s'a și stabilit o înțelegere asupra preliminărilor alianțeĭ.

Turcii la frontiera Sîrbo-bulgară

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Londra, 3 Octombrie.—Se anunță din Constantinopol ziaruluĭ „Times“ că de la 24 Septembrie nu s'a trimes nicĭ un corp de trupe în Tesalia, dar că 4 transporturĭ marĭ așteaptă ordine.

Ministerul de rezbel turcesc declară că după evacuarea Tesaliei batalioanele tesaliene vor fi complectate și trimise la granița Sîrbo-bulgară.

Petersburg, 3 Octombrie.—„Agenția telegrafică rusească“ declară că știrea ziarelor privitoare la o circulară a conteluĭ Maraview în privința cestiuneĭ cretane este cu desăvîrșire lipsită de temeiŭ.

Punerea sub acuzare a ministerului austriac

(Serviciul telegr. al „Agenției Romîne“)

Viena, 3 Octombrie.—Camera deputaților. După o obstrucțiune a stîngeĭ cauzată de propunerĭ și apelurĭ nominale care țin treĭ ore, se reia discuția asupra propunereĭ de punere sub acuzație a ministeruluĭ.

D. Russ, al stîngeĭ germane, atacă cu tărie pe contele Badeni, care în timpul discursuluĭ oratoruluĭ, lipsește din sală.

Stînga cere ca să decidă Camera că contele Badeni trebue să asiste la discuție.

Vice-președintele, d. Abramovics, nevoind să supună această moțiune unuĭ vot, se produce un zgomot mare. Ședința este întreruptă cîte-va minute.

Intrînd contele Badeni în sală se reia ședința, care apoĭ se termină în liniște.

D. Schuecker, al stîngeĭ germane, propune să se trimeată uneĭ comisiunĭ speciale, cele două propunerĭ de punere sub acuzație a ministeruluĭ.

Viitoarea ședință s'a fixat pe Marți.

Știrĭ telegrafice

(Serviciul *Agenției Romîne*)

Viena, 3 Octombrie. — Corabia austro-ungară „Fremdberg“ a plecat azĭ din Pola cu destinația pentru baia Suda.

Viena, 3 Octombrie.— Regele Alexandru al Serbieĭ și regele Milan aŭ sosit seara venind din Paris.

Constantinopol, 3 Octombrie. — Baronul de Calice a avut întrevederĭ erĭ cu marele vizir și cu ministrul afacerilor străine.

Azĭ a azistat la Selamlik, apoĭ a fost primit în audiență de sultan.

Wildparkstation, 3 Octombrie. — M. m. l. l. germane aŭ primit la noul palat pe membriĭ conferințeĭ internaționale de lepră.

Ultime informațiunĭ

Tripla alianță și statele balcanice

(Serv. telegrafic al „Agenției Romîne“)

Soluția chestiuneĭ orientale. — Confederația Balcanică. — Austria și Rusia.

Budapesta, 3 Octombre.— Vorbind de un interview al unuĭ redactor al ziaruluĭ „Figaro“ cu niște bărbațĭ de stat Sîrbĭ și Bulgarĭ, „Pester Lloyd“ reamintește rivalitatea ce există între Serbia și Bulgaria în privința Macedonieĭ și adaogă că dacă marile puterĭ europene ar voi să pună popoarele balcanice în stare de a nu putea să facă răŭ mult timp, n'ar avea de cît să le permită să atace Turcia. In acest caz, saŭ ar fi bătute ca Grecia, saŭ în caz de victorie, s'ar mînca între dînsele pentru a'șĭ împărțĭ prada.

Federațiunea balcanică, dacă ar fi cu putință, ar merge pe treĭ picioare, dintre care numaĭ unul, Bulgaria, pare a fi sănătos. Această federațiune ar trebui să intre în luptă cu Turcia și Romînia, ale căreĭ interese și aspirațiunĭ nu sunt comune cu acelea ale acestor țărĭ,—și cu puterile marĭ, care n'aŭ de loc plăcere să lase să li se impuie problema orientală. Aceașĭ providență europeană care în rezbelu greco-turc a împiedicat pe ceĭ micĭ de a se ruina, va împiedica de asemenea pe aventurierĭ de a face prostiĭ.

Credința că împăciuirea dintre Rusia și Bulgaria ar fi înlăturat din Balcanĭ influența legitimă a Austro-Ungarieĭ este greșită. Rusia n'a făcut să se simtă influența sa în Bulgaria de cît pentru a împedeca excese.

Romînia găsește în raporturile sale amicale cu Austro-Ungaria garanțiile siguranțeĭ și aspirațiunilor sale, maĭ cu deosebire de cînd cu vizita împăratuluĭ Franz Ioseph la Petersburg; Toate popoarele balcanice sînt ținute în eșec de sentimentul că Rusia apreciază amiciția cu Austro-Ungaria în interesul păceĭ mult maĭ mult de cît amiciția țărilor balcanice. Iacă adevărul.

*

Contele Goluchowsky, unind uneĭ credințe nestrămutate către tripla alianță, o lealitate desăvîrșită către cele-l'alte puterĭ, a favorizat ast-fel scopurile pacînice ale tripleĭ alianțe.

In destăinuirile ziaruluĭ „Figaro“ sînt două puncte carĭ bat la ochĭ: Rivalitățĭ cu neputință de împăcat între ceĭ micĭ, înțelegere pacînică între ceĭ marĭ: două garanțiĭ prețioase pentru o soluțiune satisfăcătoare a aceșteĭ cestiunĭ din Orient

Azĭ și mîine, Simbătă 4 și Duminecă 5 Octombrie se daŭ în Cișmigiŭ splendide serbărĭ populare de către „Societatea Preseĭ“ **în folosul inundaților.**

Aranjament, jocurĭ, tombolă, distracțiĭ extra-ordinare, tot ce poate da o adevărată splendoare uneĭ serbărĭ populare.

Alergațĭ bucureșteni; **e în folosul inundaților.**

D. deput Nicu Ceaur Aslan a sosit aseară în Capitală, unde va rămîne pînă după deschiderea Camerelor.

D. Ghițescu, primarul orașuluĭ Fălticenĭ, a sosit în Capitală în interes de serviciŭ.

Societatea izraelită „Zion“ va ține Duminică, la ora 2, o mare întrunire publică în sala Jignița.

Se va discuta chestiunea fondăreĭ statuluĭ evreesc.

Din inițiativa d-luĭ profesor Tocilescu s'a comandat sculptoruluĭ romîn C. Anastasiu bustul decedatuluĭ profesor universitar Francudi.

Crima de la Dersca

Asupra acesteĭ crime care a emoționat întreg județul Dorohoiŭ și despre care am relatat la timp un ziar din Botoșanĭ, „Steagul“, aduce încă următoarele detaliĭ:

Cine e abatele Morisson?

Abatele Morisson era preceptor de peste 10 anĭ în casa d-luĭ Burbur de Vesembec, a căruĭ soție, născută Uhrinowski, era proprietara moșieĭ Dersca. Familiele Vesembec și Uhrinowski, cea d'întîiŭ belgiană, cea a doua polonă, aparțin religieĭ catolice și ast fel aŭ încredințat creșterea copiilor unuĭ abate. Incetul cu încetul, abatele luă la Dersca o înrîurire și o situațiune din ce în ce maĭ puternică, înrîurire cu atît maĭ hotărîtoare, cu cît stăpînul caseĭ fiind atins de ecsitate, nu putea conduce casa sa așa cum ar fi aparținut șefuluĭ familieĭ.

D-na Burbur căzuse cu desăvîrșire sub influența abateluĭ, care căuta acum nu numaĭ de educațiunea copiilor, ba și de gospodărie, poruncind la toțĭ și în toate.

In cursul vereĭ acestia, d-na Burbur, bolnavă, plecă la băĭ cu abatele și muri la Heidelberg.

Prin testament ea se recunoștea datoare către abatele Morisson cu suma de 60.000 leĭ, salariĭ întîrziate și procentate, și, pe lîngă aceasta, îĭ maĭ lăsa o rentă viageră de 1.000 leĭ.

Alungarea iezuituluĭ

Abatele revenind la Dersca, nu maĭ găsi din partea familieĭ Burbur, soțul și copiiĭ, primirea afectoasă la care se aștepta. Ba i se dădu să înțeleagă că prezența luĭ era displăcută. In sfîrșit, acum cîte-va zile, și după scene teribile, i se plăti prin intermediarul unuĭ advocat suma de 60,000 leĭ și i se notifică că la Dersca nu maĭ are ce căuta. Abatele și-a luat baniĭ, a mers la Iașĭ cîte-va zile, apoĭ a revenit la Dorohoiŭ să-șĭ ia mobilele lăsate la Dersca. Ia o birjă în Dorohoiŭ și pleacă la Dersca, unde își găsește mobilele consemnate la primărie. Abatele caută mobilele, și apoĭ începe a țipa că'ĭ lipsesc maĭ multe obiecte. Tînărul Burbur este chemat la primărie și, după cîte-va cuvinte schimbate cu abatele, îl îndemnă să meargă la curte că vadă și să arate singur lucrurile care 'ĭ s'ar maĭ cuveni.

Crima

Abatele merge la curte, intră în vechiul săŭ apartament, revendică felurite obiecte. O vie altercațiune se deschide între dînsul și tînărul Burbur. Slugile din casă se adună. Oameniĭ de la primărie și din sat se grămădesc în jurul antagoniștilor. De odată abatele trage un revolver din buzunar și începe a striga că de-l atinge cine-va îl împușcă. Apoĭ merge spre ușa de eșire, cînd văzînd un țăran, credincios al d-luĭ Burbur, că'ĭ vine înainte, fără nicĭ un motiv își descarcă arma în pieptul nenorocituluĭ, care cade mort.

Apoĭ abatele merge drept la trăsura sa, se suie și ordonă birjarulu, să plece.

Birjarul, arătînd nedomerirĭ, abatele îl amenință cu revolverul, și birjarul, convins, dă drumul cailor. Dar primarul intervine cu șeful de garnizoană și ordonă arestarea fugaruluĭ. Abatele descarcă de două orĭ revolverul asupra celor carĭ s'aŭ luat după trăsură, însă fără a nimeri pe nimenĭ. Atuncĭ trăsura se oprește de un țăran ce eșise înaintea cailor. Un alt țăran se urcă în trăsură, și pune mîna pe abate. Atuncĭ abatele îĭ trage acestuia un foc de revolver, care'l culcă la pămînt. Se zice că i-ĭ aci rana e mortală.

Abatele este arestat. Autoritățile administrative și judiciare instruesc.

E de notat că abatele Morisson, de 12 anĭ de cînd locuește la moșia Dersca, făcea propagandă catolică printre locuitorĭ. A botezat chiar doĭ copiĭ în religia Romeĭ.

La manevrele carĭ aŭ avut loc zilele trecute în jurul Bucureștiuluĭ s'aŭ comis o sumă de greșelĭ de comandă carĭ aŭ făcut ca manevrele să aibă un rezultat detestabil.

Luptele în tiraliorĭ aŭ fost atît de greșit comandate, că artileria în loc să tragă în trupele carĭ simulaŭ pe inamic, a tras în trupele noastre.

Comandanțiĭ trupelor și-aŭ atras observațiunile ministruluĭ de războiŭ.

D. dr. Maximilian Popovici, chimistul regieĭ monopolurilor statuluĭ, a fost trimes de direcția generală a regieĭ în Turcia pentru ca să studieze la fața loculuĭ tutunurile turcești, grecești, etc.

Profesoriĭ de la gimnaziul din R. Sărat și toțĭ institutoriĭ și institutoarele din acel oraș, daŭ astă-seară un banchet în onoarea bătrînuluĭ profesor și fost revizor școlar Iacob D. Pella care a eșit la pensie pe ziua de 1 Octombrie.

Timp de 30 de anĭ, D. Pella a fost un profesor model nelipsind un moment de la datoriile sale.

Atît în corpul didactic cît și printre cetățenĭ el s'a bucurat tot-d'a-una de o mare simpatie.

D-niĭ I. Nicoară și R. C. Stegărescu, epitropiĭ bisericeĭ cuv. Parascheva din Brăila, ne declară, d'impreună cu o parte din clerul Brăilean, că e cu totul neadevărată știrea dată de un ziar local: cum că protoereul Balaban ar fi deschizînd singur cutiile bisericeĭ și ar da preoților din baniĭ adunațĭ cît ar vroi. Luăm act de declarația epitropilor și cleruluĭ brăilean — și aceasta cu atît maĭ mult cu cît știrea despre care e vorba s'a strecurat și într'una din corespondențele noastre.

Numirĭ în administrație

Următoarele persoane aŭ fost numite în diferite funcțiunĭ administrative: Traian Ionescu comisar la Roșiorĭ de Vede, Altelin director al poliției din Alexandria, Budescu comisar la Focșanĭ, Const. Tomulescu comandant al sergenților din Focșanĭ, Petre Vulcan șef de biuroŭ la prefectura din Constanța și Radu Ionescu director al poliției din Roșiorĭ de Vede.

Alegerea d-luĭ deputat Vlaicu ca primar al orașuluĭ Bacăŭ a fost confirmată de ministrul de interne.

D. dr. Felix, șeful serviciuluĭ sanitar superior, s'a reîntors aseară din străinătate.

Brigada de artilerie care a făcut exercițiĭ la Popești, s'a întors în Capitală.

Mîine dimineață pleacă la Pitești d-niĭ miniștri Sturdza, Haret și Brătianu pentru a lua parte la inaugurarea clădireĭ nouluĭ liceŭ din acel oraș.

La ediția de dimineață am dat știrea că mîine vor începe examenele medicilor căpitanĭ aspiranțĭ la gradul de maiorĭ.

In comisiunea examinatoare, care, după cum se știe, se compune din d-niĭ general dr. Fotino, dr. Demostene, dr. Corvin și dr. Georgescu, se maĭ află și d. dr. Berecescu.

Tot astă-zĭ vor începe și examenele căpitanilor aspiranțĭ la gradul de maiorĭ.

Comisiunea examinatoare se compune din d-niĭ general Borănescu, președinte, colonel Gigîrtu, colonel Grămăticescu, colonel Hîrjeŭ și colonel Iarca, membri.

Nicoreanu scăpat — Specificul condamnat

Am arătat zilele trecute că așa zisa anchetă numită pentru a vedea dacă Nicoreanu este vinovat că a omorît pe sergentul Godeanu, a făcut un raport cu totul favorabil căpitanuluĭ Nicoreanu, declarînd că acesta este omul cel maĭ de treabă și că „specificul“ inventat de d-sa, departe de a conține „assa foetida“, este un medicament excelent.

*

Cînd am relatat rezultatul ancheteĭ am adăugat că această anchetă n'a avut alt scop de cît să arunce mușamaua protectoare peste toată afacerea și să scoată nevinovat pe Nicoreanu.

Ordonanța ulterioară a ministruluĭ de războiŭ aprobă în totul cele spuse de noĭ.

Intr'adevăr ministrul de războiŭ printr'un ordin circular, adresat tutulor comandanților de corpurĭ, interzice ca mediciĭ militarĭ să trateze cu specificurĭ pe soldațiĭ bolnavĭ. Ministrul maĭ ordonă apoĭ ca medicul care va bănui pe un soldat că simulează o boală, să ție pe simulant 2—3 zile sub observațiune; confirmîndu-se bănuiala doctoruluĭ, soldatul simulant să fie pedepsit cu maximum pedepseĭ disciplinare.

*

Ordinul ministruluĭ de războiŭ este dar cea maĭ puternică dovadă că specificul este o otravă, căcĭ altfel de ce ministrul oprește în mod atît de strașnic întrebuințarea luĭ?

*

Se naște însă acum întrebarea cum rămîne cu raportul ancheteĭ care găsește că specificul este un medicament bun, pe cînd ministrul de războiŭ oprește întrebuințarea luĭ? Apoĭ cum se poate ca specificul să fie izgonit din spitalele militare, pe cîtă vreme inventatorul aceșteĭ otrăvĭ, d-rul Nicoreanu continuă a fi medic militar, ba se prezintă și la examenul de major?

Prin urmare, dacă specificul a fost izgonit din spitale, d-rul Nicoreanu trebuie să fie condamnat.

Tesac.

Parchetul din Iașĭ a dispus dezgroparea cadavruluĭ nenorociteĭ artiste Elena Niculcea care ar fi fost otrăvită de amantul eĭ Dumitrescu.

D. dr. Bogdan a fost însărcinat cu facerea autopsieĭ.

Prințul Ferdinand iarăși bolnav

Din Sinaia sosesc știrĭ foarte grave cu privire la sănătatea prințuluĭ Ferdinand,

De vre-o cîte-va zile prințul stă în pat și tușește foarte tare.

*

D-niĭ d-riĭ Buicliu și Cantacuzino aŭ stat erĭ toată ziua lîngă patul bolnavuluĭ; tot odată aŭ sfătuit pe rege să amîne plecarea prințuluĭ, de oare ce orĭ ce deplasare ar putea să agraveze boala pacientuluĭ.

*

Prințul suferă de plămînĭ și-a pierdut din noŭ pofta de mîncare.

Regele, regina și toțĭ din anturajul palatuluĭ sînt foarte îngrijațĭ de starea prințuluĭ.

Am arătat erĭ că d. Al. Volansky și-a dat demisia motivată din consiliul comunal de Iașĭ.

D. Volansky publică în „Evenimentul“ demisia sa și arată că se retrage din funcția de consilier comunal pentru că primăria din Iașĭ nu se ocupă de interesele orașuluĭ.

Azĭ dimineață s'aŭ întors de la Sinaia d-niĭ d-rĭ Buicliu și Cantacuzino.

Alergările de mâine

Inscrierile făcute la *alergarea în treapăt* ce va avea loc mîine Duminecă 5 Octombrie curent pe hipodromul de la Băneasa:

1) *Step*, eapă a d-luĭ *G. Freudel*;
2) *Băstrel*, armăsar al d-luĭ *M. Ivanov*;
3) *Moly W*, eapă a d-luĭ *Ad. Tîrnoveanu*;
4) *Choice*, eapă a d-luĭ *L. Ad. Tîrnoveanu*;
5) *Pompeĭa*, eapă a d-luĭ *Ad. Tîrnoveanu*.

Am dat erĭ sumarul ilustrațiunilor ce va coprinde *No. 3* al *Modeĭ ilustrate* care apare *Simbătă 4 Octombrie* în editura *Sălĭĭ de depeșĭ* a *Adevĕruluĭ*. Astăzĭ dăm și sumarul materieĭ coprinse în acest număr.

Iată coprinsul:
Cronica Modeĭ.
Lucru de mînă.
Explicarea gravurelor.
Iubirea, după Michelet.
De aș putea, versurĭ de Carol Scrob.
Stîlp de cafenea, după Fr. Coppée.
De ale bucătărieĭ: Pezmețĭ de Brașov.
Medicina populară: despre nevralgia intercostală.
Secretele mele, de baroneasa de Staafe.
Anecdota.
Cronica petrecerilor.
Șarada No. 3.
Tiparul nostru tăiat: corsaj de vizită.
Corespondența.

Prețul unuĭ exemplar 20 banĭ.

Cu începere de astăzĭ se vor găsi în *Sala* noastră, în toate zilele, pe lîngă cele l'alte jurnale franceze, și ziarele germane: **Wiener Tagblatt** și **Pester Loyd**, cu prețul de 25 banĭ exemplarul.

Corsaj de vizită

Cititoarelor „Modeĭ ilustrate No. 3,“ care se pune în vînzare astăzĭ, le oferim ca „premiu gratuit“ un patron tăiat pentru un „corsaj de vizită“ în mărime naturală.

Acest corsaj este ultima noutate în acest gen, și atragem atenția iubitoarelor de modă asupra acestuĭ premiŭ.

Moda ilustrată

Neașteptatul succes al celor d'întîĭ două numere din „Moda Ilustrată“ — succes pe care credem că-l va obține și splendidul No. 3 pus astăzĭ în vînzare — ne impune obligațiunea de a răspunde cît maĭ repede încurajăriĭ ce ne-a arătat publicul de cititoare romîne.

Cu No. 4 al „Modeĭ Ilustrate“ vom introduce un roman bine scris, ales și potrivit pentru familiĭ.

Tot odată cu acel număr vom oferi cititoarelor „Modeĭ ilustrate“ premiĭ plăcute, utile și de valoare.

Amănunte în această privință vom da în curînd prin „Adevĕrul“.

ULTIMA ORĂ

Meetingurile de mîine

Ultimele dispozițiunĭ aŭ fost luate de Comitetul național studențesc, în vederea meetingurilor ce aŭ a se ține mîine în orașele Ploeștĭ și Craiova.

*

Președintele comitetuluĭ național, studentul Miculescu, a fost la Craiova, unde a organizat propaganda în vederea uneĭ reușite depline a Meetinguluĭ.

Meetingul se va ține în marea sală Barbu Ionescu.

Astăzĭ, cu trenul de 11.45 noaptea studențiĭ Miculescu, Ciura, Ghiorghiu și Popovicĭ pleacă la Craiova, unde vor lua mîine cuvîntul.

Meetingul începe la ora 2 p. m. și va fi prezidat de d. Chițu, președintele Ligeĭ, secția Craiova, care a maĭ invitat și alțĭ cetățenĭ Craiovenĭ să ia cuvîntul.

*

La Ploeștĭ pleacă mîine la ora 11.45 a. m. d-niĭ studențĭ Tamara, Antemireanu, V. Dumitrescu pentru a lua cuvîntul la meetingul ce se va ține tot la ora 2 p. m. în sala mare a liceuluĭ. Numeroșĭ colegĭ bucureștenĭ vor urma pe ceĭ treĭ studențĭ.

*

In gara Ploeștĭ societățile cu drapele și muzicĭ vor primi la ora 1.20 p. m. pe studențiĭ bucureștenĭ și cortegiul va porni direct spre localul de întrunire.

Din partea cetățenilor ploeștenĭ vor vorbi d-niĭ Gh. Dobrescu deputat, Bucur Spirescu și Enescu, fost primar.

Meetingul va fi prezidat de d. Romanescu, președintele Ligeĭ secția Ploeștĭ.

*

„Adevărul“ va avea trimișiĭ săĭ la ambele aceste Meetingurĭ.

Erĭ miniștriĭ s'aŭ adunat în consiliŭ sub președinția d-luĭ Dim. A. Sturdza și aŭ discutat asupra decorațieĭ luĭ Ieszenszky Uniĭ dintre miniștri sînt de părere ca să nu iscălească decretul consiliul de miniștri.

Nu s'a luat nicĭ o hotărîre.

Putem spune însă că d. Dim. Sturdza e pus într'o încurcătură grozavă.

*

Erĭ a fost și o întrunire la d Eug. Stătescu. Aŭ azistat maĭ mulțĭ miniștri E vorba de remaniarea ministerială.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate

Napoleonul Fl	9 525
Ruble „	127.37
Credit Austalt „	351 50
„ fonc. austr.	451 70
„ ungar „	385,50
Drum fier austr.	332.80
Lombards „	82.80
Alpines „	—
Losurĭ turcești	61.50
Rentă perp. aus.	102.10
„ arg. austr.	102.15
„ aur „	123.25
„ ung. „	121.65
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	101.60
„ 4% „	83.70
BERLIN	
Napoleonul „	16.18
Ruble „	216.50
Disconto „	197.60
Schimb. Londra	20.35
Paris „	80.76
Amsterdam	168.55
Viena „	168.80
Belgia „	80.40
Italia „	76.65
Ren. Rom. 5% „	101,75
„ 1890 4% „	91.50
„ 1891 4% „	90.90
„ 1896 4%	91.50
Imp. mun. Buc. „	101.10
PARIS	
Banca Otomană „	600.50
Los turcești „	115.
Impr. Egyptian	—
„ Helenic	160
Drum de fier aus.	720.
Alpines „	280.
RentaFran. 3½%	107.12
„ 3% „	102.10
Ren. Rom. 5% „	102.
„ 4% „	92
„ 1896 4% „	—
Ren. Italiană „	93.40
„ Ungară „	—

din Bucuresci

2/14 Octombrie 1897.

Impr. de stat romîne	
5% Renta perpetuă lei	104
5% „ amor. 1891 „	100¼
5% „ (Im. 1892) „	101¾
5% „ din 1893 „	101¾
5% „ 1894 int. „	95¾
5% „ (Im. 32½ milioane) „	88¼
4% „ (Im. 50 milioane) „	90¼
4% „ (Im. 274 milioane)	92
4% „ (Im. 45 milioane) „	90½
4% „ (Im. 120 milioane) „	91½
4% „ (Im. 90 milioane) „	92
5% C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6% Oblig. Stat (Conv. rurale) „	103½
Imprumuturĭ de orașe	
5% Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 1883 leĭ	98¼
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1884 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1888 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1890 „	99¼
Idem Idem 1895	90½
Imprumuturĭ de societățĭ	
5% Scr. fonc. rurale leĭ	91¼
5% „ „ urb. Buc. „	89¾
5% „ „ „ Iașĭ „	86½
Acțiunĭ	
Banca Naț. Romînieĭ leĭ	508
Banca Agricolă	500
Banca Romînieĭ „	200
Soc. Asig. Dacia-Rom. „	300
„ „ Națională „	202
„ „ reas. Patria „	100
„ rom. con. luc. p. „	200
„ de Basalt artific. „	250
„ Letea	—

ECOURĬ

Tîrgul cerealelor

— prin poștă —

Din țară

Brăila, 3 Octombrie.

Cereale vîndute:

Grîŭ: 37.000 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol. 64—77; 8.70—14.35 preț.

Porumb: 13.000 hectol.; 8 vag.; Kgr. pro hectol.: 75—78; 5.80—8.15 preț.

Orz: 4.000 hectolitri; 3 vag.; Kgr. pro hectol.: 54—67; 3.90—7.20 preț.

Secară: 1.200 hectol.; 12 vag.; Kgr. pro hectol.: 62—66; 5.50—10.65 preț.

Ovăz: 500 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol.: 39; 8.15 preț.

Fasole: 1.000 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol.: 85; 12.15 preț.

Meiŭ: — hectolitri; 2 vagoane; libre: 78; 5.65 preț.

Naveță: 780 hectolitri; — vag.; Kgr. pro hectol.: 62; 20 preț.

Cereale sosite:

Grîŭ: 21.000 hectolit. Porumb: 8.130 hectolitri. Orz: 1.960 hectolitri. Ovăz: 3.800 hectolitri. Secară: 4.000 hectolitri.

Marmorosch Blank & Comp.

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

3 Octombrie 1897,

New-York: Grîŭ prompt 5/8 urcare; termin 3/8 urcare.

Porumb neschimbat.

Londra: Tendința liniștită.

Anvers: Tendința liniștită.

Paris: neschimbat.

Viena	Redeschiderea	Inchiderea
Grîŭ de prim.	fl. 11.90	11.84
„ „ toamnă	„ 11.99	12.09
Ovăz de prim.	„ 6.66	6.68
Secară de prim.	„ 8.87	8.99
„ „ toam.	„ 8.95	9.12
Por. Maĭ, Iunie	„ 5.40	5 44
„ Sept. Oct.	„ 4.98	5.01

Ancheta Ligeĭ în contra alcoolismuluĭ

Comitetul Ligeĭ romîne în contra alcoolismuluĭ, hotărînd a supune uneĭ amănunțite cercetărĭ chestiunea pustiirilor pe carĭ le face abuzul cu băuturĭ spirtoase la noĭ în țară, maĭ ales prin comunele rurale, precum și a mijloacelor celor maĭ potrivite pentru a-l înfrîna, a expediat în toată țara un chestionar cu următoarele întrebărĭ:

1) Care este întinderea comuneĭ în care locuițĭ, cîte cătune și cîțĭ locuitorĭ are?

2) Care este îndeletnicirea lor de căpitenie și care-ĭ starea lor economică?

3) Cîte vite avețĭ în comună și ce fel de vite: boĭ, vacĭ, bivolĭ, caĭ, oĭ, mascurĭ?

4) Care este venitul uneĭ familiĭ, și din ce se compune?

5) Carĭ sînt cheltuelele sale?

6) In ce stare-ĭ școala și biserica? Se duc oameniĭ la biserică?

7) Există cărțĭ în comună, se primesc ziare, ce se citește și carĭ sînt cărturariĭ?

8) Cum își petrece timpul liber primarul, preotul, învățătorul, notarul și cum petrec locuitoriĭ, maĭ ales în timp de iarnă?

9) Ce îmbunătățirĭ s'ar putea face în această privință?

10) Există podgoriĭ, livezĭ de prunĭ, cazane de fabricat țuică, saŭ vre o fabrică de alcool, și care este importanța lor economică pentru comună?

11) Cîte cîrciume sînt în întreaga comună și cine le conduce?

12) Sînt mulțĭ învățătorĭ, preoțĭ și primarĭ carĭ se ocupă cu fabricarea țuiceĭ, saŭ cu comerțul cu băuturĭ spir-

toase, fie în mod direct, fie în mod indirect?

13) Cîrciumarii mai vînd și alte obiecte, saŭ numai băuturi?

14) Care este înrîurirea cîrciumarului și amestecul săŭ în afacerile comuneĭ?

15) Care este starea economică și morală a cîrciumaruluĭ?

16) Ce se debitează mai cu seamă: vin saŭ alte băuturi spirtoase?

Se bea și apă gazoasă în comună?

17) Se vînd numai băuturi naturale, saŭ și falșificate și cu ce se prefac băuturile?

18) Se vînd băuturile pe datorie și în schimbul unor obiecte saŭ numai pe banĭ numărațĭ?

19) Există obiceiul de a se plăti muncitoriĭ cu țidulă la circ'umă saŭ de a se încheia învoelĭ în localul cîrciumeĭ?

20) Se bea numai sărbătorile saŭ și peste săptămînă?

21) Se întîmplă adese orĭ scandalurĭ și certurĭ din cauza bețieĭ?

22) Carĭ sînt efectele bețieĭ asupra putereĭ de muncă?

23) Cîțĭ bețivĭ cunoscuțĭ avețĭ în comuna?

24) Care e.te starea lor morală și economică, și care-ĭ starea familieĭ lor? Aŭ datoriĭ, unde și cum?

25) Cîțĭ copiĭ aŭ, saŭ aŭ avut, în ce stare s'nt, saŭ de ce aŭ murit?

26) Sînt în curent cu dările, saŭ rămîn în urmă și trebuĭe să fie executațĭ?

27) Se îmbată și femeile?

28) Se dă de băut copiilor?

27) Ce cred locuitoriĭ despre beție și despre rachiu în special?

30) Se daŭ leacurĭ în contra bețieĭ?

31) „Ce credețĭ despre măsurile ce ar trebui luate pentru a înfrîna abuzul cu băuturile spirtoase?

32) Religia și preoțiĭ ar putea servi la aceasta, și în ce mod?

33) Ce rol ar putea avea învățătorul în această privință?

34) Ce credețĭ despre interzicerea desăvîrșită ce s'ar face orĭ-căruĭ funcționar al statuluĭ saŭ al comuneĭ de a maĭ intra prin cîrcĭume, sub orĭ-ce pretext?

35) Ce credețĭ despre introducerea în învățămînt a noțiunilor privitoare la efectele abuzuluĭ cu băuturĭ spirtoase?

36) Ce efect ar avea răspîndirea de scrierĭ relative la acest subiect, saŭ conferințele ce le ar face preoțiĭ și învățătoriĭ?

37) De ce însemnătate ar fi înființarea de bibliotecĭ populare și publicarea uneĭ foĭ săptămînale, care s'ar răspîndi în toate comunele rurale?

38) S'ar putea înființa „societățĭ de temperanță" cu scopul de a se opri cu desăvîrșire consumarea rachiuluĭ și de a se combate abuzul cu cele-l'alte băuturĭ, precum e vinul de-o pildă? S'ar găsi mulțĭ aderențĭ și cine ar putea lua inițiativa înființăreĭ unor asemenea societățĭ?

39) Ce rezultat ar avea împuținarea debitelor de băuturĭ spirtoase?

40) Ce gîndițĭ despre închiderea totală a cîrciumelor în zilele de Duminică și sărbătorĭ, și despre regula ce s'ar stabili de a nu se vinde băuturile maĭ înainte de 9 ore dimineața și maĭ tîrziŭ de 8 ore seara?

Locuitoriĭ s'ar putea aduna în casa comunală pentru consfătuirile lor?

41) Ce efect credețĭ că are serviciul militar cu privire la patima bețieĭ? Soldațiĭ eliberațĭ, șefĭ de garnizonă, jandarmiĭ etc, se deosebesc prin deprinderile lor de cumpătare, saŭ din contră?

42) Ce efect ar avea oprirea vînzăreĭ băuturilor spirtoase pe obiecte, saŭ pe datorie?

43) In ce fel de cazane se fabrică țuica și ce efect ar avea interzicerea de a se fabrica în cazane primitive, înlocuindu-se cazanele actuale, cu aparate sistematice, pe cale de expropriare?

44) Cam în ce mod ar fi privit „monopolul vînzăreĭ alcooluluĭ" prin părțile d-voastră, de către majoritatea poporațieĭ? Ce-ar zice oameniĭ dacă rachiul nu s'ar maĭ vinde decît în sticlele pecetluite ale regieĭ, cum se face astăzĭ cu tutunul, oprindu-se consumarea luĭ în localurile de debit?

45) Ce gîndițĭ despre o „lege în contra bețieĭ" care ar pedepsi pe toțĭ indiviziĭ găsițĭ în stare de beție în locurile publice, precum și pe cîrciumariĭ la carĭ aceĭ indivizĭ s'aŭ îmbătat, saŭ carĭ vînd băuturĭ copiilor maĭ tinerĭ de 16 anĭ?

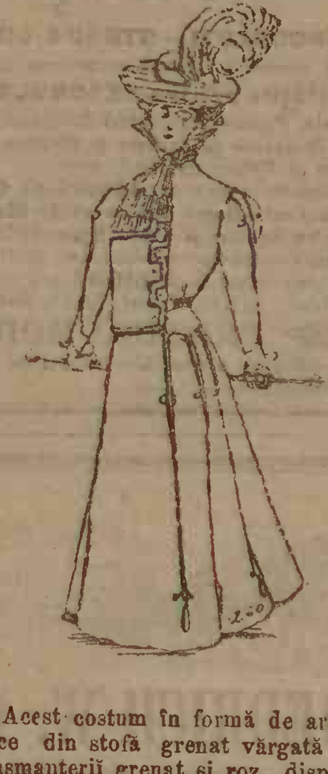
46) Ce credețĭ despre internarea, pe timp determinat, a tuturor bețivilor nărăvițĭ, în anume asilurĭ, saŭ coloniĭ agricole, unde ar fi silițĭ să muncească și ar fi oprițĭ de a maĭ consuma băuturĭ spirtoase?

47) Cum se aplică, în comuna d-voastră, regulamentele sanitare cu privire la băuturile spirtoase? Cercetează cineva băuturile? Și ce credețĭ că ar fi de făcut pentru a asigura aplicarea legilor existente și a acelora carĭ s'ar maĭ vota cu scopul de a se combate lățirea abuzuluĭ cu băuturĭ spirtoase?

Răspunsurile ce vețĭ bine voi a întocmi precum și înscrierile în ligă, sînteți rugațĭ a le înainta d-luĭ A. C. Cuza, secretar general al ligeĭ în contra alcoolismuluĭ, Iașĭ, strada Codrescu No. 1.

MODE

Costum de toamnă

Acest costum în formă de armură se face din stofă grenat vărgată cu roz. Pasmanteriĭ grenat și roz dispuse. Jachetă cu guler înalt. Mînecĭ garnisite cu pasmanteriĭ. Pălărie canotier din postav garnisit cu velur și cu pene de paradis roze.

Laura

SPECTACOLE

Cafeneaua Națională. — *Joĭ 9 Octombrie*, **Primul Concert de Orchestră** dat de *Capela de dame din Praga* sub conducerea renumituluĭ șef de orchestră **I. Czibulka.** Inceputul la 8 ore seara. Intrarea liberă.

335-20

Grădina Cișmegiu. Sîmbătă 4 și Duminică 5 Octombrie 1897 *Serbărĭ populare* date în folosul inundaților din țară de societatea preseĭ, sub patronagiul unuĭ comitet de doamne.

Theatrul Liric.— Marțĭ 14 Octombrie 1897, mare reprezentațiune extraordinară dată în beneficiul domnuluĭ Coco Demetrescu, laureat al Conservatoruluĭ de declamație din Bucureștĭ pentru complectarea studiilor la Paris; se va reprezenta **Fluturașiĭ**, comedie în 3 acte, traducțiune după V. Sardou de M. Pascaly.

Pentru gospodine

Păstrarea păruluĭ. — Pentru a opri căderea păruluĭ, ungeți-vă din cînd în cînd cu o pomadă compusă după următoarea rețetă: 100 grame Petrovaselină: 0.50 grame Policarpină.

Gastr.

FOIȚA ZIARULUI ADEVĔRUL

134

JULES MARY

VALSUL BARBAȚILOR

Partea a patra

Epilog

III

— Nu sînt de pe aicĭ... dar cunosc pe cine-va... Condu-mă la d. Joltran, la sticlăria din Malavisée.. Nu'țĭ fie teamă că'l veĭ supăra, deși are nuntă azĭ... Mă va îngriji acolo. Iute iute... sufăr oribil... Aĭ milă de mine...

Lume multă se strînse în jurul luĭ.

— Eștĭ drept în fața sticlărieĭ, sărmanul meŭ om... eŭ nu pot să'mĭ părăsesc calul... Te vor conduce oameniĭ ăștia.

Și acesta era zgomotul pe care Thomeret, din ascunzătoarea sa, îl auzise.

Rănitul fu depus în curte și cine-va se duse să caute pe Joltran.

Thomeret îl vedea drept în față.

— Antoine! Era el! El a luat același tren ca și mine... M'a văzut că sar... Și a voit să facă întocmaĭ...

Joltran și cu Filip alergară. De departe eĭ recunoscură pe Antoine

Iată decĭ cauza tăcereĭ, întîrzieleĭ sale! Eĭ împrăștie lumea și trimit după un medic.

Antoine părea acum maĭ liniștit aproape mulțumit.

— Bietul meŭ băiat, ce țĭ s'a întîmplat?

Antoine, în cîte-va cuvinte le explică totul.

— In ce chip zise sticlarul, țĭ-aĭ închipuit că Thomeret?...

— El rătăcește prin împrejurimĭ gata să dea o lovitură — afară numaĭ...

— Numaĭ...

— Să nu se fi ucis sărind din tren.

— L'ar fi găsit deja... Și, pînă în acest moment, am fi știut-o...

— Atuncĭ, fiind-că'ĭ sănătos și zdravăn, vegheațĭ de aproape... Eŭ mĭ-am făcut datoria de soldat... Acum, după cum vedețĭ, nu maĭ sînt bun de nimic!

Era ora nunțeĭ.

Clopotele bisericilor sunaŭ.

Antoine fu transportat într'o cameră și medicul sosi îndată.

Cortegiul se formă în curte, apoĭ cu toțiĭ se îndreptară spre biserică.

Zece minute după aceea, curtea era goală.

O oră se strecură.

Cortegiul se întorcea: Gilbert și Blanșa eraŭ bărbatul cu femeia acum.

La primărie, Joltran le zisese:

— Fițĭ fericițĭ! Fițĭ fericițĭ fără nicĭ o temere! Vă rog... Vă jur că nimic nu vă amenință fericirea încredeți-vă în mine...

Și, încrezători eĭ se lăsară bucurieĭ, extazuri lor lor.

Toată după amiaza se petrecu ast-fel.

Ca o fiară sălbatecă, Thomeret nu maĭ putea de ură și pentru ca să iasă, aștepta să sosească noaptea.

Noaptea sosi.

După ce masa se sfîrși, cîte-va grupurĭ eșiră și se plimbară prin curte la lumina luneĭ.

Joltran puse să i se ilumineze grădina, căcĭ acolo avea să se danseze.

Decĭ către grădină invitațiĭ o luaŭ de preferință.

Și curtea rămase goală un moment.

— Iată ora! murmură mizerabilul.

El eși din ascunzătoare și alunecă pe scărĭ pînă în ateliere.

Deschise apoĭ ușa și privi.

Luna lumina curtea și în curte nimenĭ.

Dar de odată Thomeret fu apucat de un tremur.

Zărise, doar scoborînd peronul caseĭ și ca învelit cu o haină luminoasă, o apariție încîntătoare, un tînăr și cu o tînără sprijinindu-se unul pe altul cu tandrețĕ, vorbindu'șĭ de dragoste, de fericire, de viață...

Ajunșĭ, jos în loc să se îndrepte către grădină, eĭ traversară curtea și se duseră să caute, pe țărmul rîuluĭ murmurător puțină singurătate și ceva maĭ mult mister.

Thomeret ieși atuncĭ din ateliere.

Și, ca și tinereĭ însurățeĭ, se îndreptă spre rîŭ.

Aicĭ de după stîncĭ, urmărea, de la oare care distanță, pe Blanșa și Gilbert.

De odată tineriĭ se întoarseră.

Thomeret rămase ascuns după o stîncă.

Și de la dînsul pînă la însurățeĭ nu eraŭ de cît vre-o sută de metri.

Inima mizerabiluluĭ bătea cu furie.

Iși scoase cuțitul dar cum făcea să strălucească lama, îl ascunse iute sub palton,

Blanșa și cu Gilbert merseră cît merseră spunîndu'șĭ fel de fel de cuvinte de dragoste și de odată se opriră în dreptul loculuĭ unde se afla ascuns Thomeret.

Atuncĭ Thomeret se ridică de pe genunchĭ. Drumul era deșert și sticlăria prea departe pentru ca să se audă ceva. Cît despre amorezĭ, eĭ eraŭ așa de preocupațĭ de eĭ înșușĭ că le ar fi fost imposibil să simță pașĭ mizerabiluluĭ.

El s'apropie cu cuțitul în mînă. Era așa aproape de dînșiĭ și eĭ nicĭ se îndoiaŭ... Amorul îĭ orbise și asurzise... Mizerabilul făcu o săritură și cuțitul era cît p'aci să se împlînte în gîtul Blanșeĭ cînd un braț de atlet îl opri, iar un alt braț apucă pe Thomeret de gît.

Acesta nu scoase nicĭ un strigăt.

Și omul — Joltran — atrase pe mizerabil în mijlocul drumuluĭ.

Nicĭ un geamăt și nicĭ un țipăt nu turbură singurătatea, iar amoreziĭ cu totul dedațĭ lor, o luară din noŭ la drum, neascultînd mereŭ nimic...

Atîta timp fură expușĭ vedereĭ și atîta timp cît Joltran se temea ca un geamăt saŭ un strigăt să nu ajungă pînă la urechile celor doĭ tinerĭ mîinile sticlaruluĭ nu lăsară pumnalul și pe mizerabil de gît.

Thomeret văzîndu-se stăpînit cu o vigoare de zece orĭ maĭ mare ca a sa, nu se gîndi un moment să opue vre-o rezistență.

El se vedea pierdut.

După trecere de cît-va timp, Joltran zise:

— Veĭ muri... și sper că nimenĭ nu va ști ce-aĭ devenit.

Thomeret ridică un moment capul în semn de revoltă, dar întîlnind privirea aspră a sticlaruluĭ îl scoborî aproape imediat.

— Te previn că la cea maĭ mică încercare de fugă te voĭ gîtui zise Joltran.

Apoĭ scoase un revolver din buzunar și uitîndu-se la ceas, reluă:

— Te previn de asemenea că'țĭ daŭ un minut și dacă în acest minut nu s'a sfîrșit cu tine, te omor eŭ

Mizerabilul se uită împrejur spre vedea dacă nu'ĭ vine vre un ajutor de unde-va Nicĭ o speranță însă: totul era deșert.

Atuncĭ el ridică cuțitul și și'l împlîntă în piept.

Căzu.

După un sfert de oră Joltran se aplecă spre corpul luĭ Thomeret.

Inima nu maĭ bătea.

Thomeret era mort.

Joltran ridică cuțitul ș'apoĭ îl aruncă în rîŭ. In urmă aruncă și corpul luĭ Thomeret, care și dispăru în adîncime.

După aceasta, încetișor se întoarse la sticlărie.

Sunetele orchestreĭ începură să'-ajungă acum pînă la urechĭ. Și murmură.

— Așĭ vrea să'mĭ revăd copiiĭ.- Ceva îmĭ apasă pe inimă... Vederea lor mĭ-ar face bine.,.

...Și nu'șĭ făcuse de cît datoria'..

SFIRȘIT

MICA PUBLICITATE
De Duminică

Anunciurile pot conține adresa saŭ numaĭ inițiale. Scrisorile nu se liberează de cît prezentatoruluĭ chitanțeĭ respective.

Cererile de informațiĭ relative la un anunciŭ trebue să aibă menționat numărul anunciuluĭ respectiv.

Linia de 25 litere 15 banĭ; patru liniĭ 50 banĭ; nu se adm peste patru liniĭ. Din provincie baniĭ se pot expedia la adresa Administrațieĭ *Adevĕruluĭ,* în plic închis cu mărcĭ poștale.

Nu se admite la „mica publicitate" de cît anunciurĭ relative la *cererĭ și oferte de slujbă, vinzărĭ și închirierĭ, cursurĭ, meditațiĭ, obiecte perdute și fondurĭ de comerciŭ, dar fără mențiune de preț.*

VINZARI și INCHIRIERI

De vînzare 8 căpcane (curse) de prins vulpĭ, lupĭ, etc. cu preț 150 Leĭ, garanție a se adresa adm. ziaruluĭ sub E. Z. 402—[illegible]

De vînzare un cupeu aproape noŭ adus din Viena. Doritoriĭ se pot adresa la d-na Eufrosina Dr. Racoviceanu, strada Culmeĭ No. 4. 408—2

De vînzare cîne de vînat, rassa germană, dresat perfect; preț 400 leĭ A se adresa adm. ziaruluĭ sub E. Z. 5[illegible]1—1

De închiriat de la Sf. Dumitru, în str. Gabrovenĭ 8, magasiĭ. vad vechiŭ, pentru coloniale, saŭ orĭ ce articole. Adresa în curte. 829

Douĭ prepelicarĭ bine dresațĭ de vînzare eftin. G. Dobrița Văduva str. Trinitățeĭ, 6. 404—3

De vînzare un loc în strada Zrajan, 133. A se adresa strada Țepeș-Vodă No. 6. 376—4

De *arendat* de acum moșia Gorgan. 15 minute di gara Golescĭ; 115 ectare aprópe tóte arabile, adresa Gr. Zaharia C.-Lung. 300—4

Un *pian* lung se vinde numaĭ cu 150 leĭ în strada Numa Pompiliu No. 19 în fundul curțeĭ. 301—3

De *închiriat* 2 prăvăliĭ, băcănie, cîrciumă cu rafturĭ, bucătărie 3 camere 3 pivnițe, gaz, apă str. Clopotariĭ-Vechĭ No. 3 297-5

De *închiriat* p. o familie, 4 camere, 1 bucătărie, 2 man arde, pivniță, apă, în acelaș imobil e ag. II. Adr. str. Cometa 46, 237bis.

De *închiriat* chiar de acum două magaziĭ marĭ și o curte mare spațioasă în str. Stavropoleos No. 6. 819-2

Se *vinde* 487 pogoane în Ialomița 90 000 leĭ, din care 44.000 la credit areudă 4800 leĭ. Inlesnirĭ de plată adr str. 11 Iunie 46. 227—6

De *vînzare* și închiriat în parte saŭ total în bulev. Dosul Găreĭ 17 case cu 10 camere 878 m. p. și grădină. Puse la credit. 266—8

CERERI ȘI OFERTE

Se caută o odae mobilată în apropiere de centrul orașuluĭ. A se adresa la administrația acestuĭ ziar.

O *Domnișoară* care cunóște bine piano și limbile franc. engleză, germană dor. a da lecțiunĭ E. B. 49, Sfinții Voivozi. 2 5—1

Tînăr, știind comptabilitate, limba germană și engleza, caută post ca practicant saŭ Casier. Garanție și ref. bune. Adr.: R. H. post—rest. 8?5—1

Vînd și închiriez casele noĭ din str. Plantelor 76, lingă Bulevardul Pache 6 camere, uscate, luxoase, convenabile în preț 3?3 2

Se caută un specialist în librărie care să cunoască și limba franceză.
A se adresa la administrația acestuĭ ziar.

Student, normal cu practică peste 27 anĭ dorește a avea meditațiĭ e curs primar și secundar. Adresa N. C. Știrbey-Vodă 92 2?4

Se *caută* un asociat cu capital 15000-20 000 leĭ la afacere de industrie și comerciŭ ecsistentă, a se adr. sub *Industrie post rest.*

De *dat în exploatare* pădurea Goleasca 7 kim de gara Schitu-Golești j. Mus el, Pen. de aliĭ a se adr. la G. C. Nanu prop. C.-Lung 20—20

M-me *Geclert din Paris* lucreaza în str. Luterană 13, rochĭ și confecțiunĭ; fason de pălăriĭ 4 și 5 leĭ, pălăriĭ de la 15 leĭ. 315—2

Student Universitar dorește a da meditațiunĭ la elevĭ de cursul primar saŭ secundar.
A se adresa strada Ecaterini No. 10. 8?1—2

Pentru un mare magasin, se caută o domnișoară care să cunoască și limba franceză.

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naționale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda